

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗИНА**

Факультет геології, географії, рекреації і туризму

Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства

До захисту допустити

Завідувач кафедри _____ Людмила НЄМЕЦЬ

« ____ » _____ 2023 р.

ХАРАКТЕРИСТИКА ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ США

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Виконала: студентка 4 курсу, групи ГР-41

Спеціальності 106 Географія,

ОПП «Географія рекреації та туризму»

Самойлова Аліна Олександрівна

Науковий керівник:

к. геогр. н., доцент Редін Володимир Іванович

Кваліфікаційна робота захищена з оцінкою

_____
Голова ЕК Павло ШУКАНОВ

_____
Секретар ЕК Євгенія ТЕЛЕБЕНЄВА

« ____ » _____ 2023 р.

Харків – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП		3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ВИВЧЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ		5
1.1. Передумови для формування туристичної індустрії країни.....		5
1.2. Сутність туризму.....		11
1.3. Класифікація туристичних ресурсів країни		13
РОЗДІЛ 2. ТЕОРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ.....		17
2.1. Вплив фізико-географічного положення Сполучених штатів Америки на туристичні ресурси країни.....		17
2.2. Загальна характеристика туристичних ресурсів та туристичної інфраструктури країни		25
2.3. Просторовий аналіз розподілу туристичних ресурсів Сполучених штатів Америки		38
2.4. Особливості умов туристичного відвідування країни.....		41
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ.....		46
3.1. Особливості впливу антропогенних чинників на туристичний потенціал країни		46
3.2. Аналіз туристичних ресурсів та туристичної інфраструктури країни...		53
3.3. Проблеми та перспективи індустрії туризму Сполучених штатів Америци.....		56
ВИСНОВКИ.....		60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....		63

ВСТУП

Тема туризму є однією з найдинамічніших і найперспективніших у світі сучасної економіки. Вивчення туристичних ресурсів є важливим компонентом планування та розвитку туризму у регіоні і може зробити значний внесок у економічний та соціальний прогрес території.

США, як одна з провідних країн світу, має величезний туристичний потенціал і займає лідируючі позиції у світовій індустрії туризму. Вивчення цих ресурсів допомагає у плануванні туристичної інфраструктури, створенні туристичних маршрутів та управлінні туристичними ресурсами. Крім того, вивчення туристичних ресурсів також сприяє підтримці екологічної стійкості та соціальної відповідальності, що є важливим аспектом розвитку туризму у США.

Мета роботи - проаналізувати та оцінити туристичні ресурси США, визначити їх роль в економіці країни, а також дослідити проблеми та перспективи щодо подальшого розвитку туризму в США. Для досягнення цієї мети було проведено аналіз туристичних потоків, аналіз основних туристичних напрямків та пам'яток США, а також оцінку якості туристичних послуг у країні.

Завдання роботи:

- розкрити теоретичні та методичні основи вивчення туристичних ресурсів;
- проаналізувати природні умови США;
- охарактеризувати туристичні ресурси країни та розвиток туристичної інфраструктури;
- зробити просторовий аналіз розподілу туристичних ресурсів на території країни;
- визначити особливості умов відвідування США;
- виявити проблеми та перспективи розвитку туристичної індустрії США.

В роботі використано наступні методи дослідження: філософські методи, зокрема метод діалектичної логіки, були використані для визначення

об'єктно-предметної області дослідження, формулювання мети та завдань. Загальнонаукові методи, такі як аналіз та синтез, індукція та дедукція, узагальнення, опис та систематизація, були застосовані для виконання характеристики туристичних ресурсів США та виявлення загальних тенденцій та особливостей розвитку. Конкретно-наукові методи включали порівняльно-географічний аналіз для виявлення регіональних особливостей розвитку туризму в США та визначення місця США у світовому туризмі. Математико-статистичний метод був використаний під час аналізу статистичних даних щодо туристичних ресурсів в США. Для виконання ранжирування та групування були використані методи, що дозволили визначити місце США за показниками наявності туристичних ресурсів серед інших країн світу, а також здійснити групування районів США за кількістю туристсько-рекреаційних пам'яток та відвідувань туристами. У роботі було використано різноманітні джерела інформації, зокрема дані Всесвітньої туристичної організації (UNWTO), Світової організації торгівлі (WTO), друковані видання, відомості з книг, офіційні сайти, аналітичні довідки, електронні варіанти наукових статей, підручників, матеріалів конференцій та інших джерел. Використання цих джерел дало можливість отримати різноманітну і достовірну інформацію для дослідження туристичних ресурсів США та їх розвитку. Загальна методологія дослідження включала філософські, загальнонаукові та конкретно-наукові методи, що забезпечили широкий та комплексний підхід до вивчення туристичної сфери США. Використання різноманітних джерел інформації забезпечило об'єктивність та достовірність отриманих результатів дослідження.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (86 найменувань). Текстова частина роботи має схематичний та ілюстраційний матеріал.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ВИВЧЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ

1.1. Передумови для формування туристичної індустрії країни

Туристична індустрія - це сукупність підприємств і закупівельних організацій, що займаються виробництвом і продажем товарів та послуг, що пов'язані з туризмом і подорожами. Ця галузь економіки включає безліч різних сфер діяльності, таких як авіа і залізничний транспорт, готельний і ресторанний бізнес, агентства з продажу турів, туристичні оператори, екскурсійні компанії тощо. *Туристична* індустрія відіграє важливу роль економіці багатьох країн, створюючи робочі місця, генеруючи доходи та сприяючи розвитку інфраструктури. Вона також є одним із найбільш швидко зростаючих секторів економіки у світі, забезпечуючи мільйони робочих місць та залучаючи мільярди доларів інвестицій. У сучасному світі туристична індустрія має велике значення для розвитку міжкультурних відносин, взаєморозуміння та обміну досвідом між різними країнами та культурами. Вона також сприяє розвитку індивідуальних навичок та інтересів, підвищенню якості життя та покращенню психологічного та фізичного здоров'я людей [1].

Формування туристичної індустрії країни може бути поділено кілька етапів. На початковому етапі туристична індустрія перебуває у стадії *зародження*. Вона не є розвиненою галуззю економіки, і туристичні послуги надаються лише невеликою кількістю компаній. На цьому етапі держава може почати здійснювати перші кроки у розвитку туристичної індустрії, наприклад, проводити кампанії із залучення туристів. Наступним кроком є *розвиток*. У цьому процесі туристична індустрія починає розвиватися. Кількість компаній, що надають туристичні послуги, збільшується, з'являються нові туристичні маршрути та об'єкти. У цей період важливо, щоб

держава надавала підтримку туристичної індустрії, наприклад, інвестувала у розвиток туристичної інфраструктури. Після цього йде етап *зрілість*. На цьому етапі туристична індустрія стає розвиненою і зрілою галуззю економіки. Кількість туристів та компаній, що працюють в індустрії, досягає свого максимального рівня. На цьому етапі важливо зберігати високі стандарти якості послуг та продовжувати інвестувати у розвиток туристичної інфраструктури. На етапі *насичення* кількість туристів і підприємств, які працюють у промисловості, сягає межі. Це може призвести до зменшення прибутковості та конкуренції між компаніями. На цьому етапі важливо удосконалювати туристичні послуги та розвивати нові маркетингові стратегії, щоб залучати більше туристів. Останній етап – *оптимізація*. На цьому етапі компанії починають оптимізувати свою діяльність, щоб збільшити свою прибутковість. Це може призвести до покращення якості послуг та розвитку нових інноваційних технологій у туристичній індустрії [2].

Розвиток туризму країни залежить від багатьох чинників. Одним з головних чинників є природні умови, включаючи унікальні природні умови, пам'ятки та об'єкти культурної спадщини. Вони можуть бути привабливими для туристів та стимулювати туристичний попит, які відіграють ключову роль у визначенні туристичних ресурсів та їх привабливості для відвідувачів. Різні типи природних ресурсів можуть бути використані для створення різноманітних туристичних продуктів та залучення різних типів туристів. Серед природних умов, які можуть сприяти розвитку туризму – це клімат, географічні особливості, біорізноманіття, геологічні особливості, природні пам'ятки [3].

Сприятливий клімат може залучати туристів, які шукають тепло та сонячний відпочинок, а також тих, хто віддає перевагу активному відпочинку на свіжому повітрі. Наприклад, багато туристів вважають за краще відвідувати гірськолижні курорти в зимовий період, коли є достатньо

снігу [4]. Різні природні об'єкти, такі як гори, озера, річки, пляжі тощо можуть також залучати туристів. Наприклад, гірські курорти приваблюють любителів гірськолижного спорту та гірських прогулянок, а пляжі приваблюють любителів пляжного відпочинку та водних видів спорту. Біорізноманіття країни цікавить туристів які шукають можливості для екологічних та культурних турів. Геологічні особливості, такі як вулкани, гейзери, печери тощо можуть залучати туристів, які цікавляться природною історією та геологією. Природні пам'ятки, такі як водоспади, гірські хребти, каньйони, озера і т.д. можуть бути використані для створення туристичних маршрутів та залучення туристів [5].

Одним з важливих факторів, що відіграє важливу роль у розвитку туристичної сфери – це інфраструктура та зручності. Оскільки це надає необхідні послуги та зручності для туристів та забезпечує їх комфортний відпочинок. Недостатня чи недосконала інфраструктура може відштовхувати туристів та обмежувати можливості розвитку туризму у регіоні. Серед видів інфраструктури, що є важливим для туристичної сфери – це транспорт. Його доступність та зручність транспортної інфраструктури відіграє ключову роль у залученні туристів. Наявність аеропорту, залізничної станції, автобусної станції, а також різних видів транспорту, таких як таксі, оренда автомобілів, велосипедів тощо дозволяє туристам легко переміщатися регіоном. Наявність різних видів розміщення, таких як готелі (додаток А.1), кемпінги, хостели, апартаменти і т.д. дозволяє туристам вибрати найбільш підходящий варіант для свого відпочинку [6].

Різноманітні місця харчування, такі як ресторани, кафе, фаст-фуд тощо, дозволяють туристам скуштувати різноманітні місцеві страви та задовольнити свої потреби у харчуванні. Наявність різних видів розваг та пам'яток, таких як парки, музеї, театри, кінотеатри, спортивні об'єкти тощо, робить відпочинок більш цікавим та насиченим. Інформаційні центри, туристичні агенції та інтернет-ресурси дозволяють туристам отримати

необхідну інформацію про місцевість, маршрути, пам'ятки та послуги. Ці види інфраструктури можуть сильно впливати на туристичну сферу та допомагати її розвитку. Економічна стабільність та політична безпека є важливими факторами, які можуть впливати на туризм у країні. Адже сталий економічний розвиток може сприяти зростанню туризму країни. Це з тим, що стійка економіка може забезпечити доступність і якість послуг, що приваблює туристів. Крім того, покращення економічної ситуації може створювати нові робочі місця, що в свою чергу може сприяти розвитку інфраструктури та покращенню якості туристичних послуг [7].

Політична стабільність та безпека також є важливими факторами, які можуть впливати на туризм у країні. Нестабільність та конфлікти можуть відлякати туристів та призвести до скорочення кількості туристичних відвідувань. У той же час, стійкість та безпека можуть залучати туристів та сприяти розвитку туристичної галузі. Крім того, стабільність економічної та політичної ситуації може вплинути на рівень інвестицій у туристичну галузь. Якщо економічна та політична ситуація в країні нестабільна, це може відлякати інвесторів, що може призвести до нестачі інвестицій та ускладнити розвиток туризму. Таким чином, економічна стабільність та політична безпека є важливими факторами, які можуть впливати на туризм у країні. Тому уряди країн, які зацікавлені у розвитку туризму, повинні прагнути до створення сталої економічної та політичної ситуації, щоб залучати туристів та інвесторів у туристичну галузь. Уряд може впливати на туристів через різні заходи та політики. Візовий режим: уряд може спростити візовий режим для іноземних туристів, що зробить поїздку до країни більш доступною та привабливою. Це може включати зменшення кількості документів, які необхідно надати для отримання візи, скорочення часу очікування та збільшення тривалості візи. Уряд може вкласти гроші в розвиток туристичної інфраструктури, такої як аеропорти, готелі, музеї та інші визначні пам'ятки, щоб залучити більше туристів. Це може покращити якість послуг та залучити

більш високий рівень туристів. Уряд може проводити маркетингові кампанії, щоб просувати свою країну як туристичний напрямок. Це може включати створення туристичних брошур і рекламних роликів, участь у міжнародних туристичних виставках і проведення PR-заходів. Уряд може надати податкові пільги туристичній галузі, щоб залучити більше інвесторів та сприяти розвитку туризму. Уряд може регулювати туризм у своїй країні, наприклад, обмежувати кількість туристів у певних районах або встановлювати правила поведінки туристів, щоб зберегти екологічну та культурну цінності. Загалом, уряд має велику можливість значно впливати на туристів через свою політику та заходи. Важливо, щоб ці заходи були спрямовані вірно [8].

Одним з також важливих факторів, що впливають на по потік туристів є технології та засоби комунікації. Сучасні технології дозволяють людям швидко та легко отримувати інформацію про різні туристичні напрямки, бронювати авіаквитки, готелі та екскурсії, а також обмінюватися досвідом та рекомендаціями з іншими туристами. Серед способів технологій та засобів комунікації впливають на потік туристів – це онлайн-бронювання, соціальні мережі, мобільні програми, віртуальні тури, електронні паспорти тощо. За допомогою онлайн-сервісів для бронювання, таких як Booking.com, Airbnb та Expedia, туристи можуть легко забронювати житло, авіаквитки та екскурсії. Це дозволяє туристам швидко та зручно планувати свої поїздки та скорочує час, який потрібен для організації поїздки. Соціальні мережі, такі як Facebook, Instagram та Twitter, дозволяють туристам ділитися своїм досвідом подорожей з іншими людьми та отримувати рекомендації від інших туристів. Це може допомогти туристам з вибором напрямку, готелю чи екскурсії. Багато туристичних компаній пропонують мобільні програми, які дозволяють туристам отримувати інформацію про місцеві визначні пам'ятки, місця відпочинку та ресторани. Це допомагає туристам краще орієнтуватися у новому місті та знаходити цікаві місця для відвідування. Технології віртуальної реальності дозволяють туристам подорожувати та відвідувати

місця, не залишаючи свій будинок. Такі тури дозволяють туристам знайомитися з місцевими пам'ятками, не витрачаючи багато часу та грошей на поїздку. Деякі країни використовують електронні паспорти, які дозволяють туристам швидше проходити митницю та контроль на кордоні. Це спрощує процес подорожі та робить його зручнішим [9].

Світові заходи, такі як спортивні події, концерти, фестивалі та виставки, можуть істотно впливати на туризм, оскільки залучають безліч туристів з усього світу. Світові заходи можуть залучати велику кількість туристів, що може призвести до збільшення кількості відвідувань у регіоні. Це може означати більший потік туристів у містах та на місцевих визначних місцях, що може вплинути на економіку регіону. Багато світових заходів пов'язані з культурою та історією регіону. Це може призвести до розвитку культурного туризму в регіоні, оскільки туристи зацікавляться історією та культурою регіону та захочуть дізнатися більше про це. Світові заходи часто набувають широкого охоплення у ЗМІ, що може сприяти збільшенню популярності регіону та його туристичних пам'яток. Це може призвести до зростання кількості туристів, які зацікавляться відвідати регіон, вони можуть стимулювати зростання місцевих підприємств, таких як ресторани, готелі та магазини, що може збільшити зайнятість та доходи місцевого населення. Внаслідок чого - інвестиції в розвиток регіону, що спричинить поліпшення сервісу та збільшення туристичного потоку [10]. Основні положення для формування туристичної індустрії потребують не лише підтримки держави, а й інвестицій у розвиток туристичної інфраструктури, створення нових маркетингових стратегій та інноваційних технологій. Важливо також враховувати потреби та інтереси туристів, адаптувати їх до умов країни та розвивати взаємовигідну співпрацю між туристичними компаніями та державою [11].

1.2. Сутність туризму

Поняття "туризм" вперше було сформульовано американськими вченими у 1937 році на конференції з туризму у Вашингтоні, США. На цій конференції вчені визначили туризм як "відпочинок, який включає переміщення між місцями, за межами звичайного місця проживання, на час, що перевищує 24 години і менше року, за метою відпочинку і розваги". Це визначення туризму було далі розвинене та доповнено іншими вченими та експертами в галузі туризму, і з тих пір воно продовжує служити основою для вивчення та аналізу туристичної галузі у всьому світі. Думки американських вчених про туризм США змінювалися залежно від соціально-економічних, політичних і культурних змін, які у суспільстві у різні часи.

- У 1950-х роках туризм у США був сприйнятий як інструмент економічного зростання та процвітання. Американські вчені акцентували увагу на економічних вигодах від туризму, таких як створення робочих місць, податкові надходження та стимулювання інвестицій у туристичну інфраструктуру.

- У 1960-х роках у США почався рух за права громадян, що призвело до покращення життєвих умов та соціальної справедливості. Цей рух також вплинув на туризм: вчені почали звертати більше уваги на питання соціальної відповідальності та етичної орієнтованості у туристичній індустрії.

- У 1970-х роках екологічний рух спричинив збільшення поінформованості про проблеми збереження природи та навколишнього середовища. Американські вчені почали звертати увагу на екологічні аспекти туризму, такі як негативний вплив туристичної інфраструктури на природу та необхідність дбайливого ставлення до природних ресурсів.

- У 1990-х роках з розвитком технологій та масової культури туризм став більш доступним та поширеним. Американські вчені звернули увагу на питання глобалізації та міжкультурної взаємодії у туризмі, а також на необхідність розвитку нових технологій та комунікацій для покращення якості послуг у туризмі. В даний час у зв'язку з глобальними викликами, такими як зміна клімату та пандемія COVID-19, американські вчені звертають велику увагу на питання сталого розвитку та безпеки в туризмі, а також на необхідність використання нових технологій [12].

Суть туризму полягає у відвідуванні різних місць з метою відпочинку, пізнання культури та історії, спортивних заходів, бізнес-зустріч та інших цілей. Туризм - це не тільки сама поїздка, а й усі супутні процеси, такі як планування маршруту, бронювання транспорту і проживання, а також отримання нових вражень і знань.

Туризм включає різноманітні види активності, такі як екскурсії, спортивний та екстремальний туризм, гастрономічний туризм, культурний туризм, пляжний відпочинок та багато іншого. Він також є важливою галуззю економіки багатьох країн, створюючи робочі місця та забезпечуючи податкові надходження. Туризм також є засобом міжкультурного обміну та сприяє розумінню та повазі культур та традицій інших народів. Загалом, суть туризму полягає у можливості для людей відвідати нові місця, розширити свій кругозір, отримати задоволення та насолодитися чудовими моментами життя.

Туризм відіграє важливу роль у світовій економіці, створюючи робочі місця, стимулюючи економічне зростання та зовнішні інвестиції, сприяючи збереженню культурних та природних ресурсів, а також розвитку міжнародних зв'язків та розуміння між різними країнами та культурами. Однак туризм також може мати негативні впливи, такі як екологічні проблеми, соціокультурні проблеми та економічна залежність від туризму.

Тому важливо розвивати туризм, враховуючи як його позитивні, а й негативні на суспільство й довкілля [13].

1.3. Класифікація туристичних ресурсів країни

Класифікація туристичних ресурсів – це процес угруповання туристичних ресурсів за певними критеріями. Вона дозволяє впорядкувати безліч різноманітних об'єктів, місць та явищ, які можуть представляти інтерес для туристів, та визначити їх характеристики та особливості. Класифікація туристичних ресурсів може ґрунтуватися на різних критеріях, таких як географічне положення, природні умови, історична та культурна спадщина, розвиненість інфраструктури та ін. Залежно від обраних критеріїв, туристичні ресурси можуть бути поділені на різні категорії [14]. Першою класифікацією туристичних ресурсів у США була робота американського вченого Роберта Маккорміка (Robert W. McCormick), опублікована у 1963 році. У своїй роботі Маккормік провів докладний аналіз різних видів туризму та виділив основні категорії туристичних ресурсів, такі як природні, культурні, історичні, архітектурні та інші. Ця класифікація стала основою для багатьох подальших досліджень у галузі туризму та сприяла розвитку туристичної індустрії у США [15].

Найпопулярніша класифікація туристичних ресурсів була розроблена американським вченим Річардом Батлером (Richard Butler) у 1980 році (рис 1.1). Він виділив три основні типи туристичних ресурсів (рис. 1.1):

- природні ресурси;
- штучні ресурси;
- соціально-культурні ресурси.

Рис. 1.1. Класифікація туристичних ресурсів американського вченого Річарда Батлера, 1980 р.

(Побудовано автором за даними [16])

Класифікація Батлера стала широко використовуваною в туристичній індустрії і вважається однією з найважливіших і найвпливовіших у дослідженнях туризму. Вона дозволяє оцінити та організувати туристичні ресурси, а також керувати ними для досягнення найкращих результатів у розвитку туризму [17].

В галузі туризму існує безліч класифікацій, розроблених різними вченими, і кожна з них має свої переваги та недоліки в залежності від конкретних цілей та завдань. Однак деякі класифікації можуть бути менш поширеними, ніж інші, наприклад, класифікація туристичних ресурсів, розроблена американським ученим Георгом Келлі (George Kelly) у 1983 році. Вона є більш складною і деталізованою системою класифікації, засновану на поєднанні кількох факторів, включаючи природні та культурні ресурси, технічні можливості, рівень інфраструктури, екологічні умови тощо. Хоча класифікація Келлі може бути менш поширена, вона може бути корисною в

деяких конкретних областях, наприклад, при оцінці екологічної стійкості туристичних ресурсів [18].

Класифікація туристичних ресурсів має кілька цілей. По-перше, це визначення специфіки туристичного ресурсу. Класифікація дозволяє визначити, які типи туристичних ресурсів представлені у цьому регіоні, і які можливості надають туристам. Це допомагає туристам вибрати оптимальний маршрут та план подорожі. Класифікація туристичних ресурсів є необхідним кроком у плануванні та розвитку туристичної інфраструктури. Вона дозволяє визначити потенціал туристичного регіону, виявити проблеми та недоліки, а також розробити заходи щодо їх усунення. Це також дозволяє створити маркетингові стратегії та просування регіону як туристичного спрямування. Знаючи специфіку туристичних ресурсів, можна виділити конкретні аудиторії та націлити маркетингові компанії на ці групи потенційних туристів. Класифікація туристичних ресурсів дозволяє оцінити ефективність роботи туристичної інфраструктури та вживати заходів щодо її покращення. Вона також допомагає визначити, які напрями розвитку є найбільш пріоритетними для даного регіону. Таким чином, класифікація туристичних ресурсів є необхідним інструментом для планування, розвитку та просування туризму, а також оцінки ефективності роботи туристичної інфраструктур [19]. Туристичні ресурси можуть бути класифіковані за різними критеріями: Однією з основних і широко використовуваних є класифікація туристичних ресурсів розроблена Всесвітньою туристською організацією (UNWTO): ця класифікація включає: п'ять основних типів туристичних ресурсів (рис.1.2):

- природні ресурси: гори, ліса, річки, озера, пляжі, природні заповідники тощо.
- культурні ресурси: історичні та культурні пам'ятки, музеї, театри, виставки, фестивалі тощо.
- ресурси рекреації та спорту: гольф-поля, курорти, парки розваг, пляжні курорти тощо.

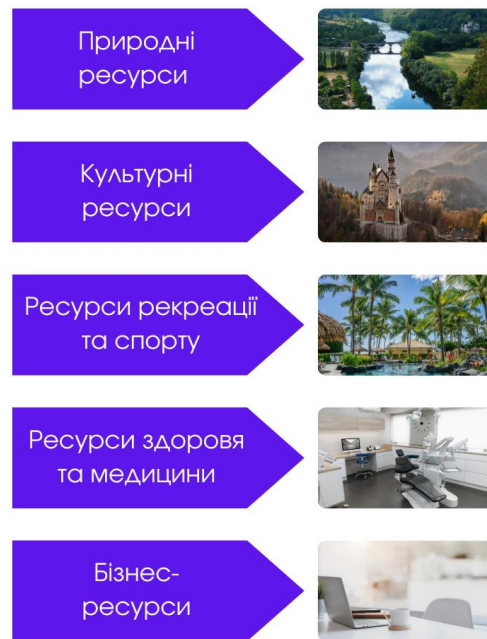

Рисунок 1.2. Класифікація туристичних ресурсів Всесвітньої туристської організації (UNWTO)

(Побудовано автором за даними [20])

- ресурси здоров'я та медицини: курорти, санаторії, клініки, спа-центри тощо.
- бізнес-ресурси: конференц-центри, виставкові центри, готелі для ділових подорожей тощо [20].

Класифікація туристичних ресурсів дозволяє краще розуміти різні типи туристичних ресурсів та їх значущість для туризму. Це допомагає у плануванні та розвитку туристичної інфраструктури та пропозиції. Класифікація полегшує розробку стратегій та планів розвитку туризму, а також управління туристичними ресурсами загалом. Вона може допомогти визначити потенційні проблеми та ризики, пов'язані з туризмом та допомогти у їх вирішенні, дозволяє порівнювати та оцінювати різні типи туристичних ресурсів на основі їх характеристик, таких як екологічна стійкість, потенціал для розвитку та туризму, економічна значущість тощо. Також класифікація може допомогти туристичним організаціям та урядовим установам визначити пріоритетні напрями розвитку туризму та вжити необхідних заходів для їх досягнення [19].

РОЗДІЛ 2 ТЕОРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ У США

2.1. Вплив фізико-географічного положення США (Сполучених штатів Америки) на туристичні ресурси країни

Країна США розташована на континенті Північної Америки та займають значну частину його території. Країна обмежена на півночі Канадою, на півдні – Мексикою та затокою Мексиканською, на сході – Атлантичним океаном, на заході – Тихим океаном. Також США мають невеликі територіальні претензії до Багамських островів та Куби. США - найбільша за територією країна Північної Америки, що займає 9,8 мільйонів квадратних кілометрів. Це робить США третьою за площею країною у світі, після Росії та Канади. Порівнюючи з Росією, загальна площа якої оцінюється приблизно в 17,1 мільйона квадратних кілометрів. Канада є другою за величиною країною у світі. Її загальна площа Канади становить близько 9,98 мільйона квадратних кілометрів. Протяжність берегової лінії США становить близько 95 тис. кілометрів, включаючи узбережжя Атлантичного океану, Мексиканської затоки, Тихого океану та Гавайських островів, а також Аляски та її узбережжя.

Наявність великої території в США забезпечує країну великою кількістю природних та культурних пам'яток, які можуть бути відвідані туристами, включаючи національні парки (додаток А.2), музеї, пам'ятники та інші визначні місця (рис.2.1). Це робить США популярним напрямком для туристів з усього світу. Також, велика територія дозволяє розвивати різноманітні види туризму, такі як екотуризм, винний туризм, пригодницький туризм та інші. Це приваблює туристів, які хочуть насолоджуватися природою та відвідувати різноманітні екологічні системи [21].

Територія охоплює більшу частину континенту, на рис. 2.2. можна побачити, що країна складається з 50 штатів і федерального округу Колумбія. Перелік штатів США: Алабама, Аляска, Аризона, Арканзас, Каліфорнія, Колорадо, Коннектикут, Делавер, Флорида, Джорджія, Гаваї, Айдахо, Іллінойс, Індіана, Айова, Канзас, Кентуккі, Луїзіана, Мен, Меріленд, Массачусетс, Мічиган, Міннесота, Міссісіпі, Міссурі, Монтана, Небраска, Невада, Нью-Гемпшир, Нью-Джерсі, Нью-Мексико, Нью-Йорк, Північна Кароліна, Північна Дакота, Огайо, Оклахома, Орегон, Пенсильванія, Род-Айленд, Південна Кароліна, Південна Дакота, Теннессі, Техас, Юта, Вермонт, Вірджинія, Вашингтон, Західна Вірджинія, Вісконсін, Вайомінг [24].

Федеральний округ Колумбія включає столицю країни, Вашингтон, окрім цього є ще 5 заморських територій: Пуерто-Ріко, Американські Віргінські острови, Гуам, Північні Маріанські острови і Самоа (рис. 2.2) [24].

Рис. 2.1.Карт туристичних міст США [22]

Рис. 2.2.Адміністративна карта США [23]

Загальна територія США поділяється на різні зони часу, що варіюються від GMT-5 на східному узбережжі до GMT-10 на Гаявах (рис.2.3).

Рис. 2.3. Карта часових поясів США [25]

На рис. 2.3 зображено шість часових поясів Сполучених Штатів і фактичний час у різних часових поясах. Він змінюється із заходу на схід:

- Гавайсько-Алеутський час (HAT): Гавайсько-Алеутський стандартний час – HAST (UTC-10), Гавайсько-Алеутський літній час – HADT (UTC-9)
- Час Аляски (AST): Стандартний час Аляски – AKST (UTC-9), Аляска, літній час – AKDT (UTC-8)
- Тихоокеанський час (PT): Тихоокеанський стандартний час – PST (UTC-8), Тихоокеанський літній час – PDT (UTC-7)
- Гірський час (MT): Гірський стандартний час – MST (UTC-7), Гірський літній час – MDT (UTC-6)
- Центральний час (CT): Центральний стандартний час – CST (UTC), Центральний літній час – CDT (UTC-5)
- Східний час (ET): Східний стандартний час – EST (UTC-5), Східний літній час – EDT (UTC-4) [25].

Наявність різних зон часу в США може впливати на туристичні ресурси країни в кількох аспектах. Туристи, які планують поїздку в США, повинні враховувати різницю в часі між зонами, особливо якщо вони мають намір відвідати різні частини країни. Наприклад, якщо турист хоче відвідати Нью-Йорк та Лос-Анджелес, то йому потрібно буде врахувати, що між цими містами є різниця в трьох годинах, що може вплинути на розклади авіарейсів та години вильоту. Туристи можуть використовувати різницю в зонах часу для продовження часу своєї подорожі. Якщо турист зі Східного узбережжя планує поїздку на Західне узбережжя, то він може заздалегідь врахувати різницю в часі та продовжити свою подорож, відвідавши більше місць та пам'яток. Різні часові пояси дозволяють проводити культурні та спортивні події в різних регіонах США. Такі події, як концерти, фестивалі, спортивні матчі та інші заходи, можуть бути заплановані таким чином, щоб привернути туристів з різних часових поясів. Наприклад, трансляції телепрограм та

спортивних подій можуть бути синхронізовані з різними часовими поясами для забезпечення доступності туристам. Розуміння та управління різними часовими поясами в США є важливим аспектом для туристів та туристичних організацій. Врахування різниці в часі та пристосування до розкладу може допомогти туристам насолоджуватися своїми подорожами та максимізувати свій досвід у США [26].

Територія США має різноманітні природні умови (рис.2.4). На східному узбережжі переважають низовини, на західному — гори та пустелі. Найбільш висока точка США - це гора Деналі (колишня гора Мак-Кінлі) в Алясці, її висота складає 6194 метри. Найменша висота – це рівень Тихого океану та затоки Мексиканської.

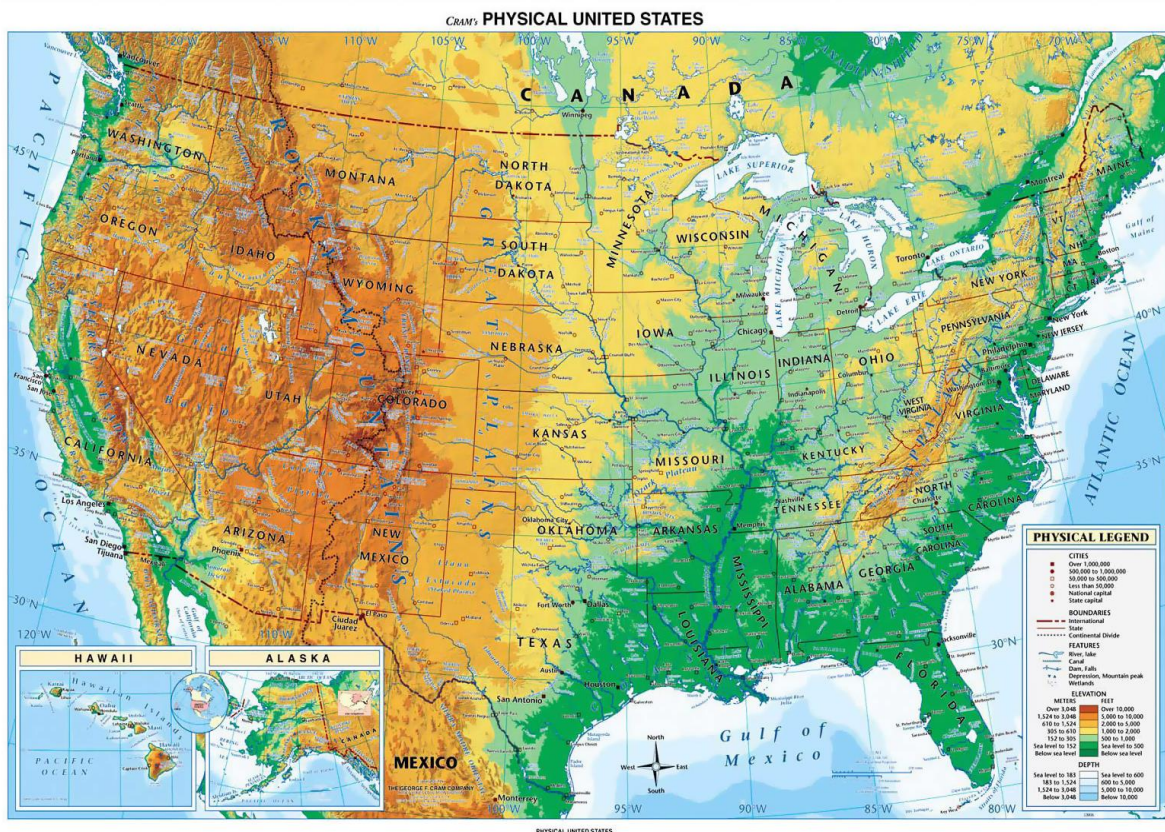

Рис. 2.4. Фізична карта США [27]

Геологічні особливості США мають значний вплив на туристичні ресурси країни. Наприклад, наявність гірських хребтів і гір в Північній Америці створює чудові можливості для гірськокожного туризму, туризму в

гірських районах і екстремального туризму. Каліфорнійське західне узбережжя, що простягається вздовж Тихого океану, приваблює туристів своїми гарними пляжами, великими ущелинами, горами і класичними видами піщаних дюн. Багато національних парків і диковинних місцевостей розташовані в місцях, де зустрічаються геологічні розломи і формуються великі печери, гранітні гори, каньйони і інші незвичайні геологічні утворення. Пустелі США, такі як пустеля Мохаве в Каліфорнії, Аризоні і Неваді, стали популярними туристичними напрямками завдяки своїм геологічним особливостям, таким як піски, форми вивітрювання, солончаки, сірий граніт і інші.

США має вражаючу розмаїтість геологічних особливостей через свою велику територію і різноманітні геологічні процеси, які відбувалися протягом мільйонів років. США має кілька великих гірських систем, включаючи Роккі-Маунтінс на заході, Аппалачі на сході, Каскадні гори на північному заході та Сьєрра-Невада на заході країни. Ці гори виникли в результаті геологічних процесів, таких як підняття земної кори, зсуви, згинання та вулканічна активність. США перетинають численні великі річки, які вплинули на формування ландшафту та розвиток сільського господарства. Наприклад, річки Міссісіпі, Міссурі, Колорадо та Гудзон мають глибокі ущелини і долини, які стали популярними туристичними об'єктами. Південно-західна частина США відома своїми пустелями та великими каньйонами, такими як Гранд-Каньйон, Каньйон Брайса та Каньйон Санта-Елена. Ці унікальні геологічні утворення виникли внаслідок ерозійних процесів, коли ріки та вітряні потоки протягом багатьох років моделювали ландшафт. Геологічні зони, де відбуваються виверження вулканів, такі як Гавайські острови, теж стали відомими туристичними місцями завдяки своїм унікальним природним ландшафтам.

Таким чином, геологічні особливості США створюють широкий спектр туристичних можливостей, від гірськолижних курортів і пустельних пригод до національних парків і вулканічних островів.

Загалом можна виділити кілька типів клімату (рис. 2.5):

- *помірний клімат* – характерний для більшості США, включаючи Східне узбережжя, Середній Захід та Західне узбережжя. Помірний клімат в США характеризується м'якими до помірних зимами та прохолодними до теплих літами. В цих регіонах весна та осінь зазвичай приємні і мають помірні температури.

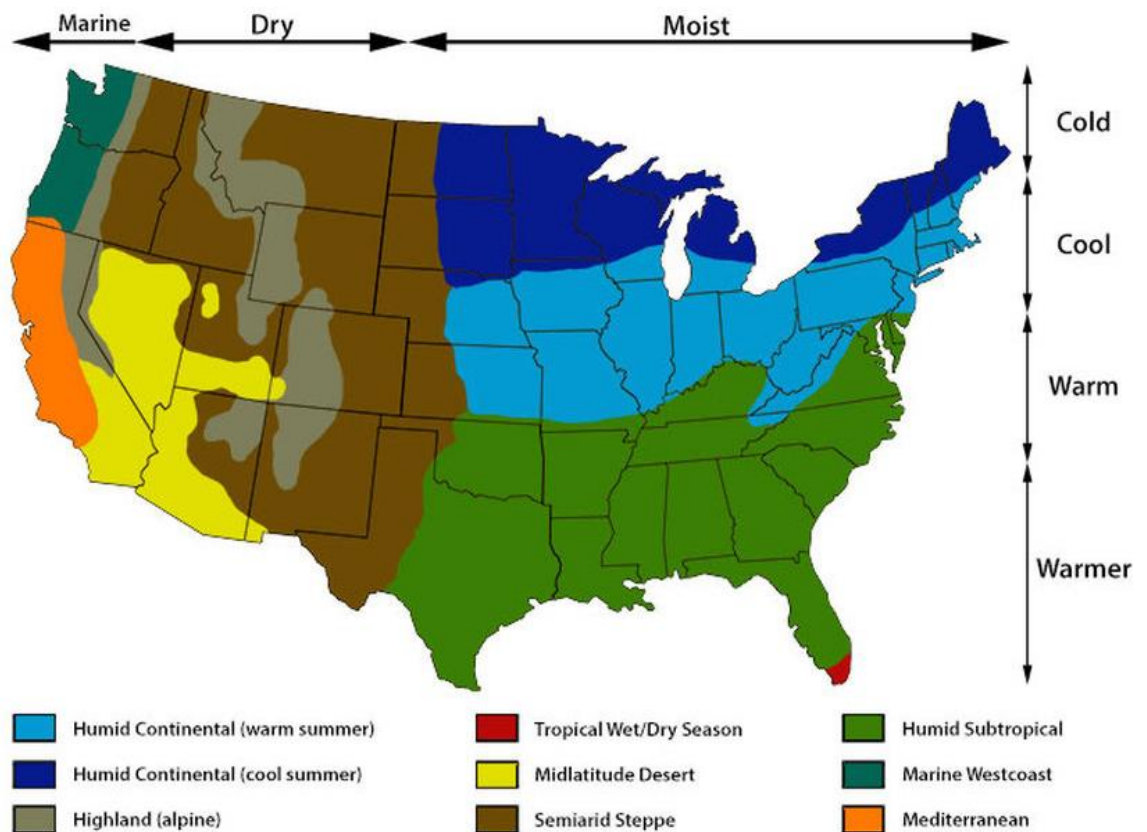

Рис. 2.5. Кліматичні пояси США [28]

Штати, які мають помірний клімат, знаходяться головним чином на східному узбережжі та західному узбережжі США. Деякі з них включають Каліфорнію, Вашингтон, Орегон, Массачусетс, Нью-Йорк і широкую частину Північної Дакоти. Цей тип клімату зазвичай характеризується помірними опадами, які можуть бути розподілені

протягом року. Помірний клімат створює сприятливі умови для розвитку різноманітних рослинних видів, а також сприяє розвитку сільського господарства.

- *субтропічний клімат* – зустрічається на південному сході США, включаючи Флориду та Південну Каліфорнію. Субтропічний клімат в США характеризується високими температурами і вологою. Він зустрічається головним чином в південних штатах країни, таких як Флорида, Луїзіана, Техас і Гаваї. У цих регіонах зими м'які та теплі, з низьким рівнем опадів. Літа жаркі, вологі і досягають високих температур. Субтропічний клімат також супроводжується частими дощами та грозами, особливо влітку.
- *пустельний клімат* – характерний для Південного Заходу США, включаючи Неваду, Аризону та Південну Каліфорнію. Тут дуже спекотно та сухо, особливо влітку. Пустельний клімат в США характеризується низькими опадами, високими температурами та сухим повітрям. Цей тип клімату зустрічається в деяких регіонах країни, особливо на півдні та заході. Декілька пустель розташовані в США, включаючи Магаданську пустелю в Неваді, Соноранську пустелю в Аризоні та Каліфорнії, Мохавську пустелю в південній Каліфорнії, пустелю Великого Солонного озера в Юті та пустелю Західного Техасу.
- *гірський клімат* – характеризується прохолодними та суворими зимами, прохолодними літами та значними коливаннями температур залежно від висоти. Він зустрічається в регіонах з гірським ландшафтом, таких як Східні та Західні гірські ланцюги США. У гірських областях часто спостерігаються великі кількості опадів, особливо у вигляді снігу на висоті. Зими можуть бути суворими з низькими температурами та сніговими бурями, що робить гірські регіони популярними місцями для зимових видів спорту, таких як лижі та сноубординг. Літа в гірських районах зазвичай прохолодні, з більш низькими температурами ніж у

нижніх відлеглих районах. Ночі можуть бути холодними, навіть у літні місяці, через високу висоту і розсіяння тепла [29].

Клімат має величезний вплив на туристичні ресурси у США, тому що це важливий фактор, який впливає на вибір туристів, куди вони хочуть поїхати та коли. У літню пору року, коли в більшості регіонів США досить тепло, туристи вважають за краще відвідувати пляжні курорти на Східному та Західному узбережжях, а також на Гаваях та у Флориді. У той же час, влітку можна знайти хороші умови для походів та кемпінгу в гірських регіонах, таких як Роккі, Каскади, Сьєрра-Невада та Аппалачі. Осінь у США – сезон, який приваблює безліч туристів завдяки яскравому осінньому листю на Східному узбережжі та у гірських регіонах. Туристи також воліють відвідувати національні парки, такі як Йосеміті, Гранд-Каньйон та Йеллоустоун, де вони можуть насолодитися гарними осінніми краєвидами. Зимовий сезон у США – час для зимових видів спорту, таких як лижі, сноубординг та катання на санях. Популярні місця для зимового спорту включають гірськолижні курорти в Колорадо, Юті, Вайомінгу та Каліфорнії. Весна – час, коли туристи відвідують США, щоб побачити весняне цвітіння у Каліфорнії, Вашингтоні та інших місцях. Також це пора року, коли можна насолодитися видовищними водоспадами та квітучими парками, такими як Ніагарський водоспад та Центральний парк у Нью-Йорку. Однак, як уже було згадано, США схильна до непередбачуваних природних явищ, які можуть серйозно вплинути на туристичну індустрію [30].

2.2. Загальна характеристика туристичних ресурсів та туристичної інфраструктури країни.

США є однією з найбільш різноманітних за природними ресурсами країн світу як ми зазначали раніше. Територія країни знаходиться в трьох геологічних областях: Східному узбережжі, Західному узбережжі та

центральної частині країни. Східне узбережжя має Апалачі та Смокі Маунтінс - це дві великі гірські системи на східному узбережжі США, які пропонують прекрасні можливості для туристів для пішохідних та велосипедних прогулянок, мисливства та риболовлі. На північному заході штату Нью-Йорк та на заході штату Вермонт розташовані гірськолижні курорти, які залучають багато туристів зимового періоду. Низовини багаті на родючі ґрунти та річки, такі як Гудзон, Сусквеханна та Потомак. Також розташовані великі озера, такі як Онтаріо, Ері, Гурон, Мічиган та Сен-Лаврентійський річковий басейн, що надають можливості для водних видів спорту [31].

На сході США також знаходиться Національний парк "Грейт Смокі" - найбільший парк у Східній частині країни, домінує гірський ландшафт та багато різних видів тварин (рис. 2.6).

Рис. 2.6. Національний парк "Грейт Смокі" [32]

Парк славиться своїми величними гірськими вершинами, густими лісами, глибокими каньйонами, водоспадами та різноманітною флорою та

фауною. Він відомий також своїми туманами, які надають йому характеристичний вигляд і назву. Національний парк "Грейт Смокі" є популярним природним місцем відпочинку та туризму. Він пропонує багато маршрутів для походів та прогулянок, де можна насолоджуватися прекрасними пейзажами та спостерігати за дикою природою. Також відомий Еверглейдський національний парк в Флориді, Конгрес-Стріт-Гараж на Вашингтонському капітолі та Академії Національний парк в штаті Мен. Східне узбережжя США має багато пляжів, які залучають відпочивальників з усього світу.

Серед них: Маямі Біч (рис. 2.7), Флорида (золотистий пляж з теплою водою), Міртл-Біч, Південна Кароліна (популярний курортний район з піщаним пляжем та великою кількістю розваг), Орlando, Флорида (пляжі на південь від Орlando з чистою водою та білим піском), Вірджинія-Біч, Вірджинія (більше 35 км піску на березі Атлантики), Кейп-Мей, Нью-Джерсі (знаменитий своїм піском та фарбуванням світла, коли сонце заходить за воду), Оушен-Сіті, Меріленд (великий курортний район зі своїми пляжами та океанської прогулянки), Коннектикут (відпочивальний берег Лонг-Айленду в Коннектикуті з пляжами та водними видами спорту), Монток-Поінт, Нью-Йорк - на південь від Гамптона (цей пляж є одним з найкращих на Сході), Кейп-Хаттерас, Північна Кароліна (знаменитий своїми пісками та гарними водними видами спорту), Тайбі-Айленд, Південна Кароліна (з пляжем піщаного пляжу та рекреаційними зонами) [34].

Рис. 2.7. Пляж Маямі Біч [33]

Західне узбережжя США приваблює туристів своїми величезними природними ресурсами та різноманітністю ландшафтів. США має більше 50 національних парків, а на західному узбережжі знаходиться більшість з них. Найбільш відомими національними парками є Гранд-Каньйон, Йосемітський та Йеллоустонський національні парки (рис. 2.8), Долина Смерті (рис. 2.9), Кінгс-Каньйон та інші.

Рис. 2.8. Йеллоустонський національний парк [35]

На західному узбережжі США розташовані такі гірські ланцюги, як Сьєрра-Невада, Каскадні гори та Каліфорнійський прибережний хребет. Ці місця приваблюють людей гірськолижними курортами, хайкінгом та альпінізмом. У цій частині країни знаходиться багато красивих піщаних пляжів, зокрема в Каліфорнії, Гаваях та Флориді. Багато з цих місць є популярними серед серферів, підводних аматорів та інших любителів водних видів спорту.

Рис. 2.9. Долина смерті [36]

Долина смерті (Death Valley) і Мохавська пустеля (Mojave Desert) є двома видатними природними місцями, розташованими в південній частині Каліфорнії, США. Долина смерті є найнижчою, найспекотнішою та найсухішою областю в Північній Америці. Вона відома своїми вражаючими пейзажами, які включають глибокі каньйони, гори, солоні озера та піски. Долина смерті має рекордні високі температури, особливо влітку, і знаходиться на одному з найнижчих рівнів на Землі. Мохавська пустеля, навпаки, є пустелею з помірним кліматом, розташованою в південній частині Каліфорнії та простягається до Невади та Аризони. Вона відома своїми розкішними пісковими дюнами, гірськими хребтами та незвичайними

геологічними утвореннями. Мохавська пустеля також має різноманітність рослинного та тваринного світу, включаючи ковилові кущі, кактуси та різноманітні види дикої фауни.

Обидві ці області приваблюють туристів та любителів природи з усього світу. Вони надають незабутні можливості для дослідження вражаючої пустельної природи, фотографування, походів, кемпінгу та інших видів активного відпочинку. Ці місця також володіють великим науковим значенням для вивчення пустельного середовища та адаптації живих організмів до екстремальних умов. [37].

Центральна частина країни багата на природні ресурси, які приваблюють багато туристів. У цій частині знаходиться декілька національних парків, які є природними скарбами цього регіону. Рокі Маунтін - національний парк, розташований на заході США у гірському ланцюзі Рокі (рис. 2.10). Парк має площу понад 107 тисяч квадратних кілометрів і складається з чотирьох різних регіонів: Північного Рокі, Південного Рокі, Західного Рокі та Центрального Рокі.

Рис. 2. 10. Національний парк «Рокі Маунтін» [38].

Тут можна побачити величезні скелі, густі ліси та річки, а також спостерігати за дикими тваринами, такими як лосі та ведмеді. Рокі Маунтін є популярним місцем для туристів та природолюбів, які приходять насолодитися прекрасними пейзажами, чистим повітрям та різноманітністю флори та фауни. Парк пропонує різноманітні маршрути для походів і прогулянок, де можна насолоджуватися гірськими краєвидами, водоспадами та гірськими озерами. У Рокі Маунтін можна зустріти різноманітні види рослин і тварин, включаючи великі ссавці, такі як ведмеді, лосі, олені та бобри, а також багато видів птахів. Парк також відомий своїми альпійськими луками, де розквітають квіти під час літнього сезону [39].

Національний парк Йосеміті розташований у центральній частині Сьєрра-Невада, штат Каліфорнія, США (рис. 2. 11).

Рис. 2.11. Національний парк «Йосеміті» [40]

Він привертає мільйони відвідувачів щороку своєю величністю та природною красою. Парк простягається на площі близько 3 080 квадратних кілометрів і є домом для вражаючих гірських вершин, річок, озер, водоспадів та лісів. Головною особливістю Йосеміті є гранітні скелі, які формують

величні гірські хребти і вершини, такі як Ель-Капітан і Пік-Лайлака. Ель-Капітан є однією з найвідоміших гірських вершин світу і вважається своєрідною іконою парку. Його висота становить близько 2 307 метрів, і він приваблює скелелазів з усього світу. Парк також славиться великим числом водоспадів. Найвідомішим з них є водоспад Йосеміті, який падає з висоти близько 739 метрів і створює видовищний краєвид. Інші водоспади, такі як Водоспад-Воїн, Водоспад-Бридадьвейл та Водоспад-Верналь, також роблять незабутнє враження на відвідувачів. Ландшафт Йосеміті включає також глибокі каньйони, серед яких видатний Каньйон Річки Мерсед, що надає фантастичні краєвиди і можливості для прогулянок і сплавів по річці.

Гранд-Каньйон - національний парк, розташований у штаті Аризона (рис. 2. 12).

Рис. 2. 12. Національний парк «Гранд-Каньйон» [41]

Гранд-Каньйон - це вражаюча глибока яр, яка розташована на березі річки Колорадо. Парк приваблює туристів своїми красивими краєвидами та багатим різноманітним ландшафтом. Йеллоустоун - національний парк, розташований у штатах Вайомінг, Монтана та Ідаго. Парк має площу понад 8 тисяч квадратних кілометрів і відомий своїми гарячими джерелами,

геїзерами та іншими природними дивами. У цій частині США також є багато місць для активного відпочинку, таких як озера Міннесоти, Вайомінгу та Айови, річки Колорадо та Міссісіпі, гори Колорадо та великий кількість парків для кемпінгу та велосипедних прогулянок [42].

Раніше ми описували класифікацію туристичних ресурсів розроблену Всесвітньою туристською організацією (UNWTO), де згадувалися п'ять типів туристичних ресурсів: природні, культурні, ресурси рекреації та спорту, ресурси здоров'я та медицини, бізнес-ресурси. Зробивши загальну характеристику природних туристичних ресурсів США логічно перейти до культурних туристичних ресурсів країни.

США - це країна з багатою культурною спадщиною, яка приваблює мільйони туристів щороку. США має безліч відомих музеїв, які відображають різноманітні аспекти американської історії та культури, включаючи національні музеї, такі як Національний музей історії США, Національний музей природної історії та Музей науки та промисловості. Країна також відома своїми мистецькими галереями, де представлені твори відомих художників, включаючи Метрополітен-музей мистецтва в Нью-Йорку, Музей сучасного мистецтва в Сан-Франциско та Художній інститут Чикаго. США має багато історичних міст, які мають величезний культурний потенціал для туристів. Наприклад, Бостон має багату історію, пов'язану з боротьбою за незалежність США, тоді як Чикаго має величезну культурну різноманітність та багато визначних будівель, таких як Вежа Вілліса. Відомі американські музичні фестивалі приваблюють тисячі туристів. Наприклад, Коачелла - це один з найбільших фестивалів у світі, де виступають відомі музиканти з усього світу (рис. 2. 13) [43].

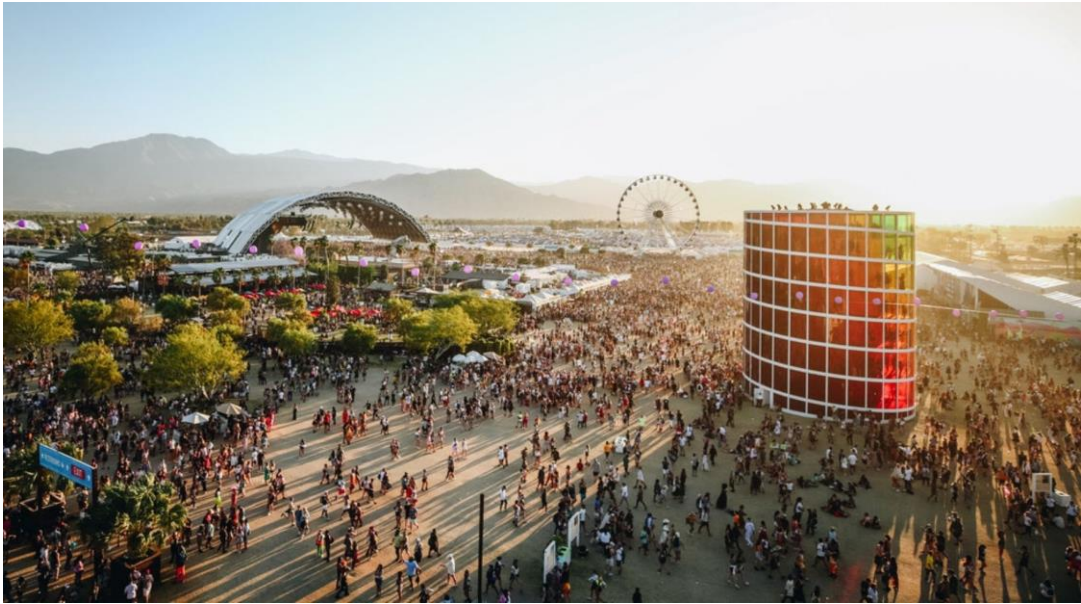

Рис.2 .13. Фестиваль Коачела у США [44]

Щодо туристичних ресурсів рекреації та спорту США має безліч національних парків, які приваблюють туристів своїми природними красами та можливостями для активного відпочинку. Наприклад, Yosemite, Grand Canyon та Yellowstone - це популярні національні парки, які пропонують можливості для пішохідних прогулянок, велосипедних турів, кемпінгу та багато іншого. США - одна з найкращих країн для гірськолижного відпочинку. У США є безліч гірськолижних курортів, які пропонують різні траси для гірськолижного спорту. Наприклад, Aspen (рис. 2.14), Vail, та Park City - дуже популярні курорти серед туристів. *Курорт Aspen* розташований у штаті Колорадо, відомий своїми гірськими краєвидами та надзвичайними можливостями для зимових видів спорту. Це популярне місце для гірського лижного спорту і сноуборду, з великою кількістю трас різної складності. Aspen також пропонує розкішні готелі, ресторани та бутіки, зробивши його привабливим для туристів з вищими вимогами. *Курорт Vail* також розташований у Колорадо, є одним з найвідоміших та найбільших гірськолижних курортів у США. Він пропонує величезну мережу лижних трас різного рівня складності, комфортні готелі та розкішні осередки відпочинку. Vail також має жваве село з ресторанами, магазинами і нічними

клубами, створюючи витончену атмосферу для відпочинку. *Парк-місто Park City* розташоване в штаті Юта, є ідеальним місцем для зимових розваг. Воно славиться своїми великими гірськолижними курортами, включаючи *Park City Mountain Resort* і *Deer Valley Resort*. Тут можна насолоджуватися великою кількістю трас, сноубордом, катанням на лижах та іншими зимовими видами спорту. Крім того, *Park City* має чарівне історичне центральне містечко зі старовинними будівлями, мистецькими галереями, ресторанами та магазинами. Усі ці курорти є популярними призначеннями для любителів гірського лижного спорту та зимового відпочинку. Вони пропонують неймовірні гірські пейзажі, відмінні умови для катання, розкішні готелі та розваги поза лижними трасами. Кожен з цих курортів має свої особливості і привабливості для відпочиваючих. [45].

Рис. 2.14. Курорт «Aspen» у США [46]

У країні знаходиться велика кількість гольф-полів, які приваблюють любителів цього виду спорту з усього світу. Наприклад, *Augusta National Golf Club*, *Pebble Beach Golf Links*, та *Pinehurst Resort* - дуже популярні гольф-поля серед туристів. США має безліч аквапарків, які приваблюють туристів у літній час для активного проведення часу та відновлення власних ресурсів [47].

Ресурси здоров'я та медицини розвиваються у США з кожним днем. Туристи з усього світу приїжджають в США для отримання якісної медичної допомоги та проведення профілактичних процедур. США має одні з найкращих медичних центрів у світі, таких як Mayo Clinic, Cleveland Clinic та Johns Hopkins Medicine. Вони пропонують різні програми діагностики та лікування різних захворювань, включаючи онкологію, кардіологію, неврологію та інші [48].

У країні знаходиться безліч спа-центрів, які пропонують різні програми для зняття стресу, відновлення психоемоційного стану та поліпшення загального самопочуття. Наприклад, Canyon Ranch, Golden Door (рис. 2.15), Miraval та Carillon Wellness resort - дуже популярні серед туристів спа-центри [49].

Рис. 2. 15. Спа-центр «Golden Door» у США [50]

Відомі фітнес-центри пропонують різні програми фітнесу, тренування та дієту. Наприклад, Arizona, California та Colorado - дуже популярні серед туристів фітнес-центри. США є провідною країною в організації медичних конференцій та семінарів з різних галузей медицини. Ці заходи приваблюють

тисячі медичних працівників з усього світу, які приїжджають до США для отримання нової інформації та обміну досвідом. Країна пропонує широкий спектр медичних послуг високої якості. Лікування онкології, косметична хірургія, лікування серцево-судинних захворювань, лікування інфертильності та лікування спортивних травм є деякими з найпопулярніших видів медичного туризму в США. Наявні високі стандарти медичної допомоги, відомі лікарі та медичні центри, що приваблює багато людей з усього світу [51].

США мають розвинуту бізнес-туристичну інфраструктуру, що робить країну привабливою для бізнес-туристів. Багато міст США мають конференц-центри, готелі зі спеціальними приміщеннями для проведення зустрічей та нарад, а також інші бізнес-зручності.

Найбільш відомі міста для бізнес-туризму в США - Нью-Йорк (рис. 2.16), Лос-Анджелес, Чикаго, Сан-Франциско та Чикаго.

Рис. 2.16. Місто Нью-Йорк у США [52]

Вони мають велику кількість готелів та конференц-центрів різного рівня, що можуть задовольнити потреби будь-якого бізнес-туриста. Крім

того, вони мають розвинуту інфраструктуру для міжнародних зустрічей та нарад [53].

У США також існують спеціальні програми для бізнес-туристів, які надають підтримку та допомогу при проведенні зустрічей та нарад. Наприклад, програма Global Entry, яка дозволяє бізнес-туристам швидко проходити митний контроль в аеропортах США. Учасники Global Entry мають можливість скористатися спеціальними автоматизованими кіосками для вхідного контролю при в'їзді в США. Замість традиційного проходження через черги до митного офіцера, учасники програми можуть самостійно пройти контроль, використовуючи свою зареєстровану Global Entry картку або паспорт. Для вступу до програми Global Entry потрібно пройти процес попередньої реєстрації та підтвердження ідентичності, включаючи відбитки пальців та особисту зустріч з представником СВР. Після успішного затвердження учасники можуть користуватися привілеями Global Entry на протязі п'яти років. Також програма TSA PreCheck дозволяє швидко проходити контроль безпеки на борту літака. Ця програма, керована Управлінням транспортної безпеки США (TSA), призначена для внутрішніх пасажирів, що подорожують в межах США. Учасники TSA PreCheck можуть скористатися окремими швидкими лініями безпекового контролю в аеропортах, де вони можуть проходити через контроль, не видаляючи взуття, плаща або роздягання. Вони також можуть залишати рідини та ношення електронних пристроїв у своїх ручних поклажах [54].

2.3. Просторовий аналіз розподілу туристичних ресурсів США.

Просторовий розподіл туристичних ресурсів в країні може бути різноманітним і залежить від багатьох факторів, таких як географічне положення, кліматичні умови, історичні та культурні пам'ятки, природні ресурси, розвиненість транспортної і готельної інфраструктури, наявність розважальних заходів та ін. Найбільш популярні туристичні регіони зазвичай

знаходяться на узбережжях, де є велика кількість готелів, пляжів, ресторанів та іншої інфраструктури для туристів. Також популярними можуть бути міста з великою кількістю історичних та культурних пам'яток, які привертають туристів зі всього світу. Просторовий розподіл туристичних ресурсів може мати велике значення для розвитку туризму в країні, оскільки туристи зазвичай шукають різноманітність відпочинку та екскурсій. Тому, якщо країна має різноманітні туристичні ресурси, то це може сприяти збільшенню кількості туристів та доходу від туризму.

Розподіл туристичних ресурсів США неоднаковий по території країни. Найбільші кластери туристичних ресурсів зосереджені в національних парках та великих містах, таких як Нью-Йорк, Лос-Анджелес, Чикаго та Маямі. Національні парки в США розташовані на території країни в різних регіонах та штатах. Західний регіон США є найбільшим та найбільш розширеним регіоном національних парків в США. Це пов'язано з тим, що цей регіон має багату природну красу, яку створила геологічна історія. Національні парки, такі як Гранд-Каньйон, Йосеміті, Йеллоустоун та Зайон, розташовані у західній частині країни. Східний регіон США має меншу кількість національних парків, проте ці парки мають свою власну унікальну історію та природну красу. До найбільш відомих національних парків у цьому регіоні відносяться Акадія, Грейт-Смокі-Маунтінс та Шенандоа. Південний регіон США також має багато національних парків, які представляють собою різноманітну природну красу та культурне значення. Серед них можна виділити парки, такі як Гот-Спрінгс, Конгрес-Стріт та Біг-Бенд. Північно-Східний регіон має меншу кількість національних парків, проте вони все ще мають значний історичний та культурний вплив. . Національні парки приваблюють мільйони туристів щороку своїми унікальними природними ландшафтами та активним відпочинком, таким як похідні, каякінг, кемпінг та спостереження за дикими тваринами.

Західне узбережжя США має багато популярних пляжних курортів завдяки своєму географічному положенню. Цей регіон розташований на узбережжі Тихого океану і має довгу лінію пляжів, що привертає багато туристів з усього світу. Крім того, кліматичні умови західного узбережжя США досить сприятливі для відпочинку на пляжі. Влітку тут панує тепла погода з високою вологістю, що створює ідеальні умови для купання та засмаги. Взимку тут теж досить м'яка погода, що дозволяє туристам насолоджуватися пляжним відпочинком у міру можливостей. Також в західному узбережжі США розвинена туристична інфраструктура, яка забезпечує комфортний та безпечний відпочинок на пляжах. Тут є багато готелів, ресторанів, кафе та розважальних закладів, що дозволяє туристам насолоджуватися пляжним відпочинком з максимальним комфортом.

На східному узбережжі США багато історичних пам'яток, оскільки саме цей регіон був місцем заснування Сполучених Штатів Америки та першими колоніями. Східне узбережжя також є дуже населеним регіоном, з великими містами, такими як Нью-Йорк, Бостон, Вашингтон та Філадельфія, які були важливими центрами в американській історії. Більшість історичних пам'яток на східному узбережжі пов'язані з початковою історією США, включаючи такі події, як революція та створення конституції. Саме тут знаходяться місця, де відбувалися важливі події, такі як Independence Hall у Філадельфії, де була написана Декларація незалежності, або Бостонська чайка, яка була однією з перших подій в американській революції. Крім того, на східному узбережжі є багато музеїв, які висвітлюють американську історію, культуру та мистецтво. Такі музеї, як Смітсонівський інститут у Вашингтоні та Музей мистецтв Метрополітен у Нью-Йорку, є дуже популярними серед туристів та вважаються важливими культурними центрами США.

Великі міста, зокрема Нью-Йорк, Лос-Анджелес, Чикаго та Маямі, пропонують багато культурних та розважальних можливостей, таких як

музеї, театри, ресторани та клуби. Більшість туристів, які відвідують ці міста, також беруть участь у екскурсіях та оглядових турах, щоб побачити головні пам'ятки та визначні місця.

Крім того, США має велику кількість туристичних атракцій та парків розваг, таких як Діснейленд та Універсальні студії, які приваблюють мільйони туристів кожного року [55]

2.4. Особливості умов туристичного відвідування країни.

Правила в'їзду в країну можуть мати значний вплив на кількість туристів, як позитивний, так і негативний. Наприклад, якщо правила в'їзду є строгими та не зручними для туристів, це може призвести до зменшення потоку туристів. Вимога до отримання візи може стати перешкодою для багатьох, які не бажають витратити гроші та час на оформлення документів. З іншого боку, лояльніші правила в'їзду можуть привернути більше туристів. Якщо процес отримання візи є швидким та простим, це може збільшити кількість туристів, які бажають відвідати країну. Також важливо враховувати інші фактори, такі як стабільність політики та економіки, рівень безпеки, якість туристичної інфраструктури, які можуть вплинути на кількість туристів, що відвідають країну.

Перед відвідуванням США необхідно вирішити питання з необхідними документами, але це може бути складним процесом через вимоги для отримання візи. Щоб отримати візу, заявник повинен надати докази того, що не має імміграційних намірів та має достатні кошти для покриття витрат під час перебування в країні. Крім того, необхідно надати великий обсяг документів, таких як заповнення анкети, довідки про доходи, наявність житла, довідки про роботу та інші документи. Подання документів та отримання рішення може зайняти тривалий час, іноді до кількох місяців. У зв'язку з загрозами тероризму та інших форм насильства, уряд США проводить ретельний контроль безпеки, що може призвести до додаткових перевірок заявників та затримок у процесі отримання візи. Також рішення

щодо візи може бути пов'язане з політичними обставинами та відносинами між США та іншими країнами. Отримання документів для поїздки до США може бути складним, але це можливо зробити, якщо ретельно підготуватися та надати всі необхідні документи [56].

Щоб відвідати США як турист, потрібно виконати наступні умови та пред'явити документи: для більшості країн потрібна туристична віза В1/В2, якщо не беруть участь у програмі безвізового в'їзду. Навіть якщо беруть участь, може знадобитися електронний дозвільний запис ESTA. Паспорт повинен бути дійсним протягом усього перебування в США. Також, туристам потрібно мати квитки на літак до США та назад. Хоча медична страховка не є обов'язковою, рекомендується для того, щоб захистити себе від несподіваних медичних витрат. Туристи повинні надати докази наявності достатніх фінансових коштів на покриття витрат під час перебування в США та поважати культурні норми США, щоб уникнути конфліктів чи проблем. Деякі посольства США можуть вимагати довідку про несудимість, щоб довести відсутність кримінального минулого. Реєстрація при в'їзді до США не потрібна, але туристи мають заповнити форму I-94 та отримати штамп прибуття у паспорті [57].

В США існують строгі правила безпеки, які туристи повинні дотримуватися. Наприклад, заборонено провозити певні продукти харчування та наркотичні засоби, а також можуть бути обмеження на використання електронних пристроїв, включаючи камери. Перед поїздкою до США варто детально вивчити правила та умови в'їзду, щоб уникнути проблем. У зв'язку з початком пандемії COVID-19 в кінці 2019 року, правила в'їзду до США суттєво змінилися. У січні 2020 року, США встановили обмеження на в'їзд для іноземних громадян, які перебували в Китаї, де почалася епідемія. Згодом обмеження було розширено на громадян інших країн з COVID-19. Протягом пандемії, правила в'їзду до США часто змінювалися в залежності від ситуації з епідемією у різних країнах [58].

Президент США Джо Байден також підписав указ, який забороняє в'їзд до країни більшості іноземних громадян з деяких країн, проте це обмеження не стосується громадян США та інших винятків. Правила в'їзду до США продовжують змінюватись в залежності від ситуації з епідемією у різних країнах та рекомендацій медичних експертів [59].

На підставі статистичних даних від Національного управління з туризму США, можна зазначити, що у 2019 році до США прибуло 79,4 мільйонів туристів, але через пандемію COVID-19 у 2020 році кількість відвідувачів країни значно зменшилася до 19,2 мільйонів. У 2021 році кількість туристів, які відвідали країну, збільшилася на 1,9 мільйони (рис. 2.17).

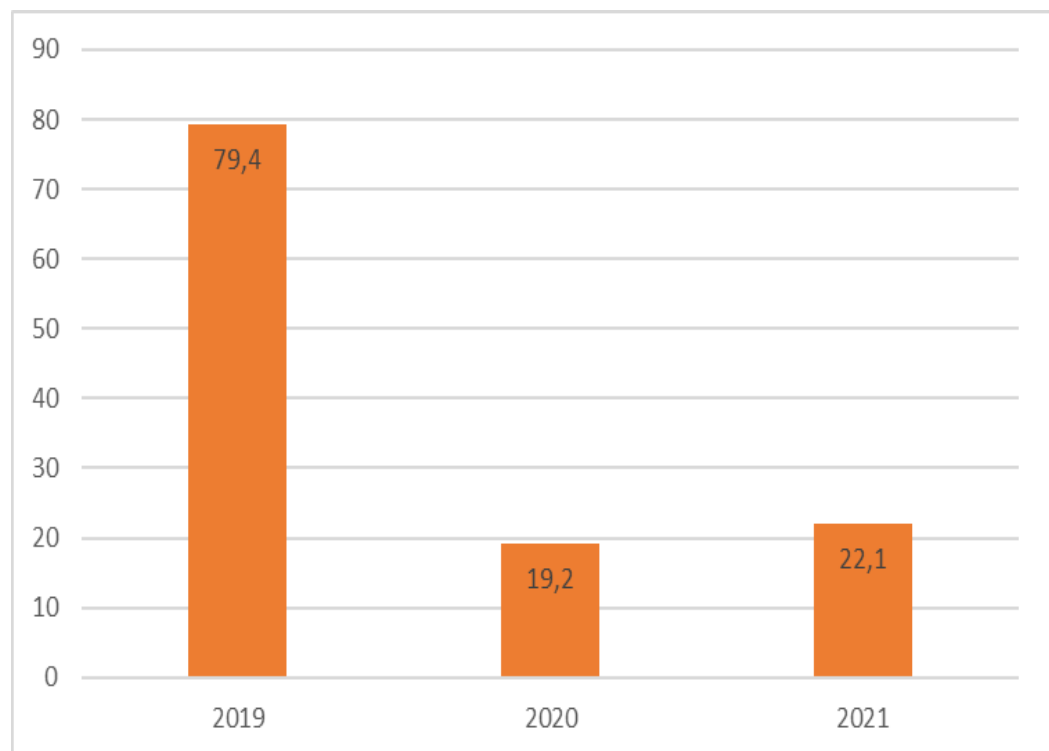

Рис. 2.17. Кількість туристів відвідавших США у період 2019-2021 рр.
(мільйонів за рік)

(Побудовано автором за даними [60])

У звіті Національного управління з туризму США за 2019 рік вказано, що найбільша кількість іноземних відвідувачів США походила з десяти країн: Канади, Мексики, Великобританії, Японії, Китаю, Бразилії, Австралії,

Франції, Німеччини та Італії, які разом складають понад 60% загальної кількості іноземних відвідувачів США. Крім цього, багато інших країн, таких як Іспанія, Нідерланди, Південна Корея, Індія і т.д., також мають значний внесок у загальну кількість іноземних відвідувачів США (рис. 2.18).

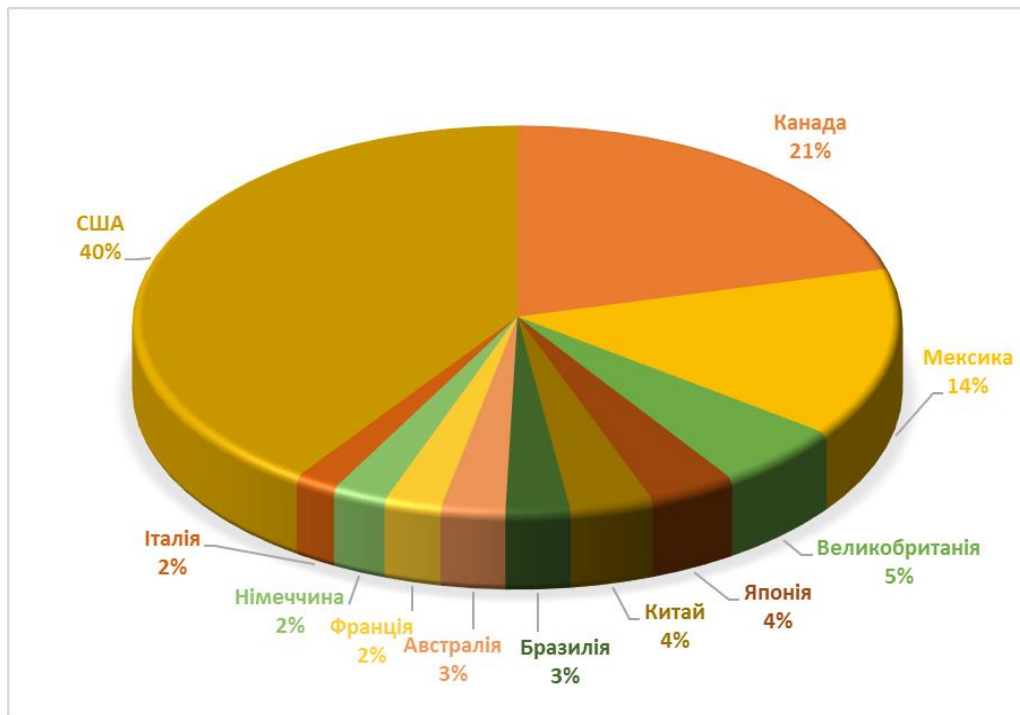

Рис 2.18. Відсоткове співвідношення туристів з різних країн відвідавших США за 2019 рік.

(Побудовано автором за даними [61])

Мексика має найбільший відсоток, адже вона межує зі США, що робить її сусідньою країною та сприяє зручній доступності. Процес перетину кордону між США та Мексикою може бути менш складним для мексиканців порівняно з європейцями. За рахунок спільної межі, що створює більшу можливість для мексиканців подорожувати до США з використанням різних видів транспорту, таких як автомобілі, автобуси або поїзди, що зменшує складність організації поїздки. США та Мексика мають різні угоди та програми, які впливають на перетин кордону. Наприклад, програма "Багаторазові в'їзди/Багаторазові виїзди" (Multiple Entry/Multiple Exit, M2E2) дозволяє мексиканцям перетинати кордон між США та Мексикою на пішому

кордоні більш свobodно. Крім того, існує програма для мексиканців, яка називається "Віза для тимчасових працівників" (H-2B), що дозволяє отримати робочу візу для тимчасової праці в США.

Багато туристів все ще бажають відвідати США, незважаючи на жорсткі правила в'їзду, тому що країна пропонує безліч цікавих можливостей для відпочинку, роботи, навчання та розваг, і туризм є важливою галуззю економіки країни. США - це різноманітна і багатокультурна країна, що пропонує безліч пам'яток, музеїв, парків і т.д. багатьом туристам цікаво побачити ці місця та познайомитися з культурою США. Багато туристів вирушають до США з діловими цілями або для того, щоб відвідати родичів та друзів. Такі особисті зв'язки та ділові поїздки можуть допомогти отримати візу та зробити поїздку до США більш привабливою, незважаючи на труднощі із в'їздом. США мають добре розвинену туристичну інфраструктуру, що забезпечує комфортність та привабливість для туристів. Крім того, США - це стабільна та розвинена економіка, що приваблює інвесторів та туристів. Але в США існують серйозні наслідки та покарання за порушення візового режиму. Уряд США ставить дуже серйозно до виконання імміграційних та візових правил, і порушення таких правил можуть мати серйозні наслідки для порушників: депортація, заборона в'їзду, судові справи та штрафи або погіршення імміграційного статусу [61].

РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

3.1. Особливості впливу антропогенних чинників на туристичний потенціал країни.

Антропогенні чинники (тобто ті, що створюються людьми) можуть впливати на туристичний потенціал країни на різних рівнях. Перший з них – екологічний. Адаже забруднення довкілля та відсутність екологічно чистих зон можуть впливати на привабливість країни для туристів. Люди все більше турбуються про стан довкілля та шукають місця для відпочинку, де середовище збережено та захищено. Багато мегаполісів США мають проблеми зі забрудненням повітря, що може впливати на здоров'я туристів і знижувати привабливість країни для відвідувачів. Туристи зазвичай звертають увагу на якість повітря в місцевості, яку планують відвідати у зв'язку зі своїм здоров'ям і комфортом під час подорожі. Також основними показниками, на які звертають увагу туристи, окрім рівня забруднення повітря – це наявність запахів і смогу, температури повітря та вологість. Також туристи можуть звертати увагу на рівень шуму, особливо у міських районах та наявність відкритих вогнів, таких як пожежі чи вуличні грильові майданчики, які можуть вплинути на якість повітря.

Міста на заході та південному заході США залишаються провідними в списку міст з найвищим рівнем забруднення озоном (рис. 3.1). Каліфорнія зберігає свій історичний рекорд штату з найбільшою кількістю місць у списку, включаючи 10 з 25 найбільш забруднених міст. У звіті цього року дванадцять міст на південному заході розкидані по шести штатах, залишаючи менше місць для міст на інших територіях. Нью-Йорк, Чикаго та Хартфорд були єдиними трьома містами на сході від річки Міссісіпі в списку найгірших міст з точки зору рівня забруднення озоном.

Рис. 3.1. The cities most polluted by ozone [62]

Звіт підтверджує закономірність, яка зафіксована в останніх семи звітах від “American Lung Association. State of the Air”, а саме те, що майже всі міста з проблемами, пов'язаними з озоновим шаром, знаходяться на заході, і лише деякі з них знаходяться на сході. Очищення від забруднювачів-прекурсорів

озону сприяє зниженню концентрації озону, але зміна клімату на заході означає більш високі температури, сухе, сонячне небо та частіші застійні явища, що призводить до того, що кількість нездорових озонових днів зростає [63].

Організації та уряд США приймають різноманітні заходи для боротьби з забрудненням довкілля, такі як встановлення більш жорстких стандартів емісії для промислових підприємств та автотранспорту, розвиток відновлюваних джерел енергії та збір та переробка відходів.

Забруднення водних ресурсів таких як річки, озера та океани може мати великий вплив на туризм, особливо на ті види туризму, які пов'язані з водними видами спорту та риболовлю. На це впливає індустріалізація, міська забудова, сільське господарство та інші фактори.

Рис. 3.2. Річка Гудзон [64]

Річка Гудзон є однією з найбільш забруднених річок в США (рис.3.2). За десятиліття забруднення від промисловості, а також забруднення від сміттєзвалищ, відходів сільськогосподарських підприємств та інші фактори, роблять річку непридатною для вживання води та для різноманітних видів життя. Після Другої світової війни, коли важка промисловість сконцентрувалася навколо річки Гудзон, забруднення значно погіршилося. Заводи, які випускали автомобілі та папір, викидали до річки нафту, важкі

метали, барвники, розчинники, рідини для чищення та фарби, що призводило до практично повної загибелі річкових ділянок та втрати кисню у воді, що призвело до рідкісного зустрічання риби в річці. Проте зусилля місцевої екологічної активності спонукали суди та федеральний уряд до втручання у боротьбу із забрудненням. Закон про чисту воду приборкав практику випадкового скидання токсинів у річку, а занепад промисловості у регіоні усунув багато найбільш очевидних недоліків. Зараз відновлення річки Гудзон набуває обертів. [65].

Рис. 3.3. Річка Огайо [66]

Річка Огайо, що протягом 981 миль протікає через штати Пенсільванія, Західну Вірджинію, Огайо, Кентуккі, Індіану та Іллінойс, має важливе значення для понад 5 мільйонів американців, які отримують з її води питну воду та користуються можливістю відпочинку та рибальства (рис.3.3). Однак, за даними Агентства з охорони навколишнього середовища США, Огайо є однією з найбільш забруднених річок у країні, через що зростає стурбованість тим, що цвітіння токсичних водоростей, які зумовлені високим рівнем азоту та фосфору, негативно впливає на навколишнє середовище та економіку

регіону. Чим більш ретельно буде відстежуватись забруднення поживними речовинами у річці Огайо, тим більш ефективно можна буде скоротити цей шкідливий стік з міських та сільських джерел, що є важливим кроком на шляху до поліпшення стану річки [67].

Забруднення води річки Міссісіпі викликало погіршення стану дикої природи, проте завдяки Федеральному закону про чисту воду було зроблено значний крок до очищення річки та відновлення популяції диких тварин (рис.3.4).

Рис.3.4. Річка Міссісіпі [68]

Забруднення води річки Міссісіпі викликало погіршення стану дикої природи, проте завдяки Федеральному закону про чисту воду було зроблено значний крок до очищення річки та відновлення популяції диких тварин (рис.3.4). На сьогодні міські відходи та хімічні речовини продовжують надходити до річки через системи зливової каналізації, а сільськогосподарські хімікати також потрапляють у річку. Незважаючи на зроблені вже покращення, є ще можливості для подальшого покращення якості води річки [69].

За оцінками природоохоронної групи "Американські річки", річка Потомак, яка протікає через Вашингтон, столицю США, є найбільш занедбаною річкою у країні (рис.3.5).

Рис.3.5. Річка Потомак [70]

Забруднення річки завдає непоправної шкоди екосистемі та призводить до того, що вода стає майже непридатною для побутових потреб. Якщо закон про захист водних ресурсів буде скасований Конгресом, ситуація може погіршитися [71].

Вирубка лісів може знизити кількість природних зон для відпочинку та знизити привабливість країни для туристів [72]. Зміна клімату може мати великий вплив на туризм у США, так як багато туристів приїжджають до країни, щоб насолоджуватися її природою та ландшафтами. Глобальне потепління може спричинити руйнування екосистем, зниження рівня водойм та інші негативні наслідки, які можуть вплинути на туризм у країні. Тому важливо забезпечити екологічно чисте середовище та раціональне використання природних ресурсів для підтримки туристично потенціалу країни [73].

Понад 90% респондентів заявили, що перед прийняттям рішення про відпочинок вони перевіряли кліматичні умови у своїх туристичних напрямках, і більшість з них (84,5%) вибирали місця відпочинку залежно від рівня прихильності адаптації до зміни клімату. Щодо конкретних погодних умов, які могли б привести до скасування поїздки на Дракенсберг, більшість (75,7%) згадували проливний дощ та сильний вітер. Зокрема, більшість відвідувачів (65,3%) вибирають туристичний напрямок через його приємну погоду. Враховуючи це, здавалося розумним запитати про кліматичні умови перед замовленням, але переважна більшість (93,0%) все ж перевіряла прогноз погоди для своїх місць відпочинку. Ці результати підтверджують висновки Гулієвої (Guliyeva's) (2018) щодо того, що зміна клімату впливає на вибір туристичних напрямків і що погода може відлякувати туристів від певного напрямку [74].

Збереження культурної спадщини та розвиток культурних програм та заходів можуть стимулювати інтерес туристів до країни. Відбувається руйнування археологічних пам'яток під час будівництва нових споруд або інфраструктури. Це може бути особливо проблематичним в районах з багатими історичними та культурними традиціями, наприклад, у містах з колоніальною архітектурою. Розвиток технологій та їх застосування в галузі туризму може допомогти покращити якість послуг та залучення туристів. Однак, недостатнє використання технологій або їх неконтрольоване використання можуть вплинути на туристичний інформаційний потенціал країни. Людина може впливати на туристичний потенціал США, підтримуючи місцеві підприємства, беручи активну участь у туристичній галузі. Наприклад, працюючи у туристичній компанії або організовуючи туристичні заходи, людина може стимулювати зростання інтересу до туризму в США, а також допомагати розвивати туристичну інфраструктуру в різних регіонах країни.

Отже, людина може впливати на туристичний потенціал США на різних рівнях, привертаючи увагу до різних місць, підтримуючи місцеві підприємства. В цілому, збереження культурної спадщини в США потребує багатогранного підходу, який враховує не тільки історичну та культурну цінність об'єктів, але й їх взаємозв'язок з природним середовищем та вплив людської діяльності на нього [75].

3.2. Аналіз туристичних ресурсів та туристичної інфраструктури країни.

Оцінка туристичної інфраструктури США показує, що країна має дуже розвинену туристичну індустрію та забезпечує величезний вибір різноманітних послуг для туристів. У США пропонують величезний вибір готелів, мотелів, хостелів та інших видів проживання, що задовольняють потреби туристів з різним бюджетом.

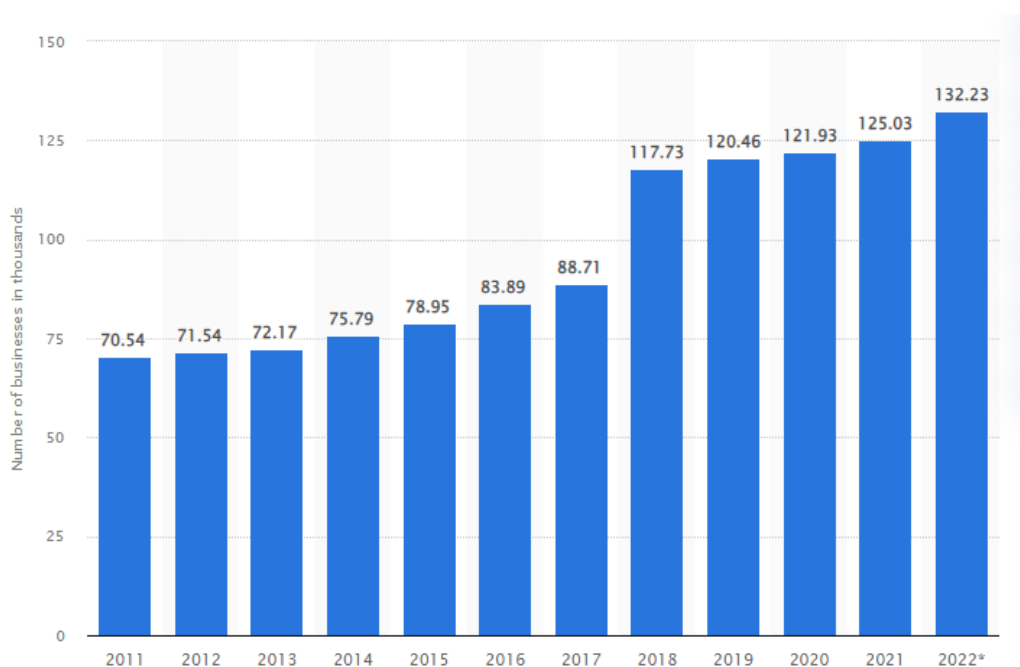

Рис. 3.6. Кількість підприємств готельного та мотельного сектору в США з 2012 по 2021 роки з прогнозом на 2022 рік [76]

Діаграма (рис. 3.6) відображає кількість готелів та мотелів в США з 2012 по 2021 роки з прогнозом на 2022. За даними діаграми, кількість готелів та мотелів в США зростала з 2012 по 2022 роки, Однак, після світової фінансової кризи 2008 року, кількість готелів та мотелів у США сильно не зростала декілька років. Потім кількість готелів та мотелів почала зростати знову до 2018 року. Однак, після цього кількість готелів та мотелів знову сильно не зростала у зв'язку з пандемією COVID-19. Ця діаграма відображає значні коливання у кількості готелів та мотелів в США протягом останніх десяти років, з більшою часткою змін, які сталися в результаті фінансових криз та пандемії. Однак, загалом, кількість готелів та мотелів в США зросла з часом, що може вказувати на зростання туризму та готельної галузі в цілому [76].

Щодо транспорту, США мають велику мережу автомобільних доріг, залізниць та міжнародних аеропортів, що забезпечує зручний доступ до різних регіонів країни. З точки зору транспорту, США мають велику мережу автомобільних доріг, залізниць та міжнародних аеропортів, що забезпечує зручний доступ до різних регіонів країни. Також в США розвинена мережа громадського транспорту, яка дає можливість туристам легко переміщуватись у великих містах [77].

У США також багато культурних та природних пам'яток, таких як Національний парк Йосеміті, Гранд Каньйон, Вашингтонський Монумент та багато інших, про які ми згадували раніше. Туристична інфраструктура США також пропонує різноманітні розваги, такі як ресторани, нічні клуби, музеї, театри та інші. Загалом, туристична інфраструктура США є дуже розвинутою та привабливою для туристів з усього світу.

Аналізуючи все вище сказане, можна сказати, що наявність великої кількості туристичних ресурсів не завжди означає їх ефективне використання та збереження. Антропогенні чинники мають негативний вплив на природні

об'єкти та пам'ятки культури. Тому важливо приділяти увагу збереженню та розвитку туристичних ресурсів в екологічно безпечний спосіб.

Проводячи SWOT-аналіз туристичних ресурсів США можна виділити *сильні сторони*:

- Багатий та різноманітний природний ландшафт, включаючи гірські ланцюги, пустелі, океани та озера, що приваблюють туристів з усього світу.
- Розвинена туристична інфраструктура з великою кількістю готелів, ресторанів, казино, музеїв, парків, пляжів та ін.
- Багаті культурні та історичні ресурси, такі як музеї, пам'ятники, архітектурні пам'ятки, які приваблюють історичних та культурних туристів.
- Великий обсяг міжнародних подорожей, які здійснюються через різні аеропорти США, що забезпечує зручність і доступність для туристів.

Слабкі сторони:

- Високі ціни на готелі та авіаперельоти, що може зменшити привабливість для бюджетних туристів.
- Складність та довгі терміни процедур візового оформлення та митного контролю, що може відлякувати деяких туристів.
- Стрімкий ріст конкуренції з боку інших країн, таких як Китай та Європа, які пропонують свої туристичні ресурси.

Можливості:

- Розвиток нових видів туризму, таких як екотуризм, туризм заради здоров'я та спортивний туризм.
- Посилення маркетингу та реклами для привернення нових туристів з країн, що розвиваються.
- Розвиток технологій та онлайн-сервісів для полегшення організації та бронювання туристичних послуг.

Загрози:

- Економічні труднощі: погіршення економічної ситуації в країні або глобальна економічна криза може призвести до зменшення кількості туристів, а також до скорочення бюджетів на туристичний розвиток.
- Політичні ризики: політична нестабільність, терористичні атаки або природні катастрофи можуть вплинути на безпеку туристів та зменшити їх бажання відвідувати США.
- Конкуренція з інших країн: інші країни можуть пропонувати більш привабливі умови для туризму, що може зменшити кількість туристів, які обирають США як свою основну туристичну мету.
- Зміна попиту на туризм: зміна тенденцій та попиту на туризм, наприклад, внаслідок зміни національних культур або зміни популярних туристичних маршрутів, може змінити попит на туризм до США та вплинути на туристичну індустрію [78].

3.3. Проблеми та перспективи індустрії туризму США.

Індустрія туризму є однією з найбільших і найшвидше зростаючих галузей економіки США. Проте, вона також стикається зі своїми власними проблемами та викликами, які впливають на її перспективи. Існує проблема вартості подорожей, готелів та інших послуг в США, що може зменшувати інтерес до подорожей в країну. США конкурує з багатьма іншими країнами, які пропонують подібні туристичні пропозиції. Тим паче США має досить складні та строгі візові правила, про які ми згадували вище, що може знизити кількість іноземних туристів, які хотіли б відвідати країну. Це може ставити США в невігідне положення порівняно з іншими країнами, де візові правила більш лояльні [79].

В деяких областях США недостатньо готелів, транспортних засобів та інших інфраструктурних ресурсів для забезпечення розвитку туризму. Зміна клімату може мати вплив на туристичні місця та привабливість країни в

цілому. Більшість туристичних місць в США розташовані в природних зонах, що може призводити до негативного впливу на довкілля. Наприклад, туризм може призводити до забруднення водних джерел, ерозії ґрунту та зниження якості повітря. Останнім часом США стали свідками багатьох актів насильства та терористичних нападів, що може вплинути на безпеку туристів та зменшити інтерес до відвідування країн [80].

Незважаючи на наявні проблеми, світовий туризм зростає, і США може виграти від цього, якщо зможе збільшити свою долю на ринку. Місцеві подорожі стають все більш популярними, що може допомогти збільшити кількість туристів в США (рис.3.7).

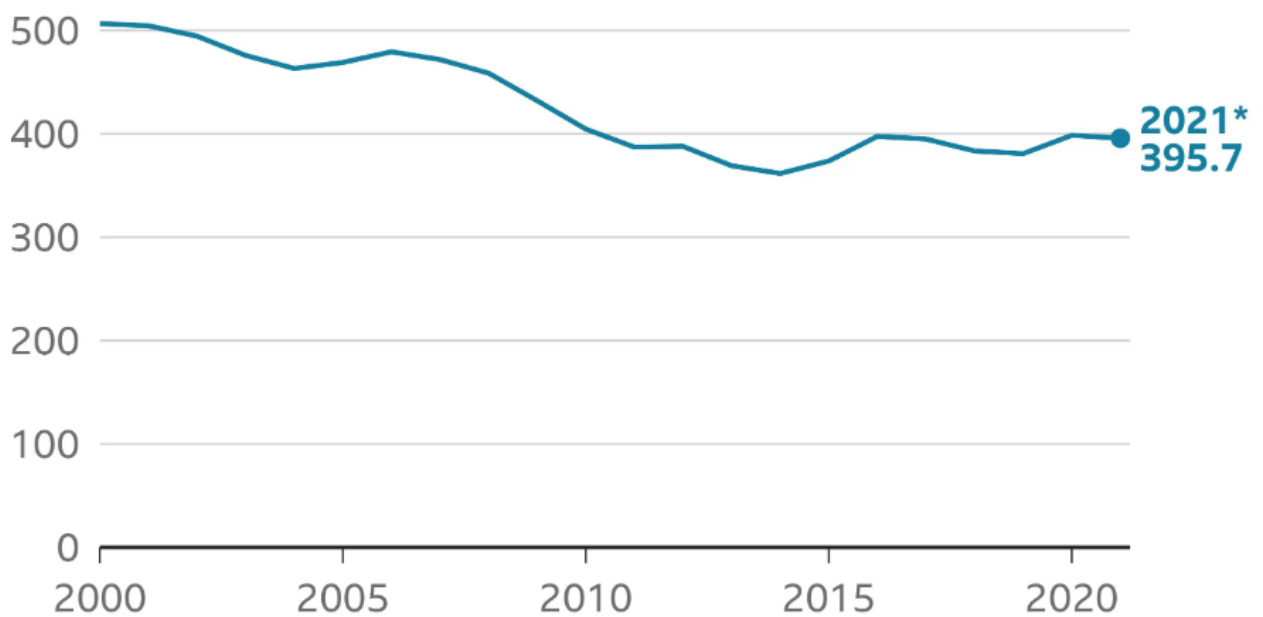

Рис. 3.7. Насильницькі злочини на 100 000 осіб у США [81]

Нові технології, такі як розширена реальність та віртуальна реальність, можуть допомогти збільшити привабливість туристичних місць та зробити їх більш доступними. Інвестиції в інфраструктуру можуть допомогти забезпечити доступність туристичних місць та розвиток туризму в менш розвинених регіонах.

Внаслідок пандемії COVID-19 ринок подорожей та туризму отримав значний тиск, оскільки блокування, обмеження та ризики для здоров'я

зробили подорожі в інші країни неможливими. Хоча очікується, що ринки після оговтається, пандемія викликала довготривалий вплив, оскільки породила нові тенденції. Зокрема, люди змогли накопичити більше грошей, оскільки протягом кількох років не могли подорожувати, і тепер бажають витратити їх на відпочинок та поїздки. Це призвело до "подорожі помсти". Повільне повернення до очних заходів також може стати додатковим драйвером для бізнесу, але загальна думка про можливість гнучкої роботи також поширюється у всьому світі, завдяки чому люди можуть працювати та подорожувати з різних країн. Стійкий розвиток стає все важливішим для туристів, а екологічні проблеми викликають зміни на ринку туризму та стимулюють компанії робити альтернативні та більш екологічні пропозиції для подорожей. Нарешті, США швидко оговтується від пандемії, особливо у готельному секторі, де спостерігається зростання бронювань, але правила, такі як податок на викиди вуглецю, можуть вплинути на ринок туризму в цілому, особливо на круїзи [82].

Доходи від туризму у США знизилися до 14 738 мільйонів доларів США у січні з 16 504 мільйонів доларів США у грудні 2022 року (рис.3.8) [83].

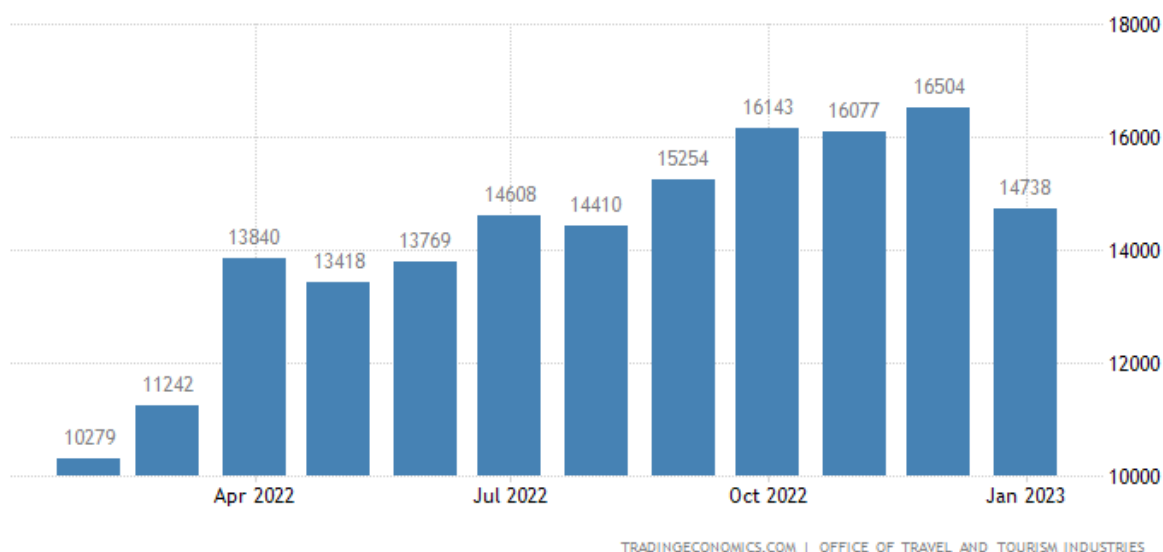

Рис. 3.8. Діаграма доходів від туризму у США [83]

За даними прогнозу, виторг на ринку туризму та подорожей очікується досягти 190,40 млрд доларів США у 2023 році, з річним темпом зростання виручки 3,17% (CAGR 2023-2027), що прогнозує обсяг ринку 215,70 млрд доларів США до 2027 року. Готелі будуть найбільшим сегментом ринку з очікуваним обсягом 106,10 млрд доларів США у 2023 році. Кількість користувачів готелів очікується збільшитись до 160,6 млн до 2027 року, з проникненням користувачів на рівні 67,4% у 2023 році, що прогнозується досягнути 68,7% до 2027 року. ARPU очікується становити 0,84 тис. доларів США на одного користувача. Онлайн-продаж очікується становити 71% загального доходу на ринку туризму та подорожей до 2027 року. Загальний дохід більшістю буде отримано в Сполучених Штатах, де очікується досягнути 190,40 млрд доларів США у 2023 році для глобального порівняння [84].

Отже, перспективи туризму в США в цілому є дуже обіцяючими, оскільки країна має багату історію та культуру, багатий природний потенціал та велику кількість різноманітних туристичних пропозицій. Кількість іноземних туристів, які відвідують США, зростає з року в рік. Місцеві подорожі стають все більш популярними, оскільки багато американців шукають можливості відпочинку в межах країни. Це може допомогти збільшити популярність менш відомих туристичних місць та допомогти підтримати місцеві господарства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження туристичних ресурсів в Сполучених штатах Америки дало можливість зробити наступні висновки:

1. Вивчення туристичних ресурсів є важливим етапом планування туристичної діяльності. Для успішного вивчення туристичних ресурсів необхідно мати знання про їх класифікацію та методи дослідження. Туристичні ресурси можна класифікувати за різними критеріями, які ми згадували вище за класифікацією Річарда Батлера: природні ресурси, штучні, соціо-культурні ресурси. Теоретичні основи вивчення туристичних ресурсів базуються на розумінні концепції туризму як соціально-економічної системи, що включає в себе різноманітні елементи. Вивчення туристичних ресурсів передбачає аналіз цих елементів та їх взаємодії, а також вивчення взаємодії туризму з іншими галузями економіки та соціально-культурним середовищем.

Методичні підходи до вивчення туристичних ресурсів базуються на системному та інтегрованому підходах до дослідження туризму. Серед методичних аспектів вивчення туристичних ресурсів відбувається аналіз різних джерел інформації, таких як наукові дослідження, географічні та культурні атласи, звіти місцевих органів влади та туристичних агентств тощо. Статистичний аналіз даних дозволяє визначити тенденції у розвитку туризму, оцінити попит на туристичні послуги та інші аспекти туристичної діяльності. Ефективним інструментом у вивченні туристичних ресурсів є SWOT-аналіз. SWOT-аналіз допомагає визначити сильні та слабкі сторони туристичного ресурсу, а також можливості та загрози, які впливають на розвиток туризму в даному регіоні. Ми зазначали у тексті вище про рівень технологій, а конкретно про географічні іномарційні системи, які дозволяють вивчати географічні характеристики туристичних ресурсів, зокрема ландшафтні особливості, розташування готелів, транспортну інфраструктуру та інші важливі фактори.

2. Природні умови США є дуже різноманітними, оскільки країна знаходиться на континенті. Тут зустрічаються різні типи клімату: на сході країни переважає вологий континентальний клімат, з холодними зимами та теплими літами. На заході, в області Тихого океану, клімат помірний з вологими зимами та сухими літами. Південний схід країни має тропічний та субтропічний клімат, з високими температурами та високою вологістю. На північному заході США, в області Років та в Середньому Заході, клімат відомий своїми сухими та вітряними зимами, а також торнадо. Кожен регіон має свої унікальні природні умови, які впливають на розвиток туризму та рекреації в США.

Наявні різноманітні типи рельєфу, річкові системи, океани та інші природні умови. Найбільш відомі та важливі природні умови США включають гірські хребти, пустелі, річки, океани та національні парки. Ці природні умови надають безліч можливостей для різних видів туризму та рекреації, таких як гірськолижний спорт, альпінізм, каякінг, каное, серфінг, плавання, дайвінг та багато інших.

3. США має безліч туристичних ресурсів, які включають національні парки, міські та культурні центри, пляжі, гірські курорти, казино та багато іншого. Національні парки, такі як Йосеміті, Гранд-Каньйон, Йеллоустоун та інші, є одними з найвідоміших туристичних атракцій США. Більшість міст, такі як Нью-Йорк, Чикаго та Лос-Анджелес, мають свої унікальні культурні та історичні пам'ятки, музеї, театри та ресторани, що привертають туристів. Туристична інфраструктура США розвинена добре, з багатим вибором готелів, мотелів, ресторанів, транспортних послуг та іншої інфраструктури. Інтернет та технології грають важливу роль в розвитку туризму, з багатою кількістю онлайн-бронювань, туристичних сайтів та додатків, що полегшують подорожі.

4. Територія США має багату туристичну інфраструктуру, яка охоплює різноманітні природні та культурні ресурси. Найбільш популярні регіони для

туризму в США - це південний схід, західний узбережжя, гавайські острови та Нью-Йорк. Тут можна знайти багато визначних пам'яток, музеїв, парків, гірських курортів, пляжів та інших цікавих місць. Окрім того, на території США є безліч готелів, кемпінгів, ресторанів та інших туристичних послуг, що забезпечують комфортний відпочинок для туристів.

5. Умови відвідування США включають наявність дійсного паспорту, отримання візи або відповідного електронного дозволу для громадян деяких країн, проходження митного контролю при прибутті, дотримання законів та правил перебування в країні, включаючи терміни перебування та правила працевлаштування, якщо така мета відвідування. Крім того, можуть бути введені додаткові обмеження та умови у зв'язку з пандемією COVID-19. Для отримання детальнішої інформації про умови відвідування США, рекомендується звернутися до дипломатичної місії США у своїй країні або до відповідних офіційних веб-ресурсів.

6. Туристична індустрія США зазвичай розвивається швидко та має значний внесок у економіку країни. Проте, існують деякі проблеми, які можуть впливати на розвиток цієї галузі, такі як: збільшення конкуренції з боку інших країн, високі ціни на авіаперельоти та готелі, складні процедури візового оформлення та митного контролю, нестабільність політичної та економічної ситуації в країні. Проте, туристична індустрія США має значний потенціал для розвитку та збільшення прибутків, якщо будуть вжиті певні заходи. До перспектив розвитку можна віднести: підвищення якості та різноманітності туристичних послуг, залучення більшої кількості туристів з країн, що розвиваються, використання новітніх технологій для забезпечення комфортного та безпечного відпочинку.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Tourism Industry: Everything You Need to Know About Tourism [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.revfine.com/tourism-industry/>
2. Tourist destination - elements and life cycle [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://egyankosh.ac.in/bitstream/123456789/67182/3/Unit-8.pdf>
3. Чинники функціонування й розвитку туризму в сучасних умовах [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/15244/1/11.pdf>
4. Climate Change and Tourism: Impacts and Responses. - Kelly A. Brisbane, John E. Henning, 2012. - 442 с.
5. Загальна геологія: навчальний посібник. / О.М. Іванік, А.Ш. Мєнасова, М.Д. Крочак. - Київ: КНУ, 2020. - 205 с.
6. Nexus between Infrastructure and Tourism Development [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://armgpublishing.com/wpcontent/uploads/2016/12/files>
7. Рекреаційна привабливість і маркетинг туристичного регіону як основа розвитку туристичної інфраструктури [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/rekreatsiyna-privablivist-i-marketing-turistichnogo-regionu-yak-osnova-rozvitku-turistichnoyi-infrastrukturi/viewer>
8. Комліченко О.О Фактори розвитку туристичної галузі [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_08/126.pdf
9. Information technology in Tourism [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ijcsit.com/docs/Volume%202/vol2issue6/ijcsit2011020666.pdf>
10. The Effect of Events on Tourism [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.tourismtiger.com/blog/what-is-events-tourism/>
11. Investment in Tourism Infrastructure Development [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://encyclopedia.pub/entry/14320>

12. Wiesław Alejziak and Ryszard Winiarski Tourism in scientific research [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/284725884_TOURISM_IN_SCIENTIFIC_RESEARCH

13. О. М. Шуплат формування поняття «туризм» у сучасній економічній науці [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4659>

14. Паньків Н. Туристичне ресурсознавство : навч. посібник / Наталія Паньків. - Львів : Український бестселер, 2011. – 238 с.

15. The tourist: A new theory of the leisure class / Robert W. McCormick. - MacGibbon&Kee Ltd, 1963 - 228 с.

16. Класифікація туристичних ресурсів від Річарда Батлера [The concept of a tourist area cycle of evolution: implications for management of resources. - Richard Butler – 200 с.

17. The concept of a tourist area cycle of evolution: implications for management of resources / Richard Butler, - 200 с.

18. The study of tourism: anthropological and sociological beginnings / George Kelly, - 265 с.

19. Tourism destination management / Susa S., Fainstein, Saskia Sassen – 468 с.

20. Класифікація туристичних ресурсів від Всесвітньої туристської організації (UNWTO) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.unwto.org/>

21. The USA Book: a journey through America / Karla Zimmerman - 960 с.

22. Map Of Usa Tourist Places [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ardeniazcher.pages.dev/search/?q=Map%20Of%20Usa%20Tourist%20Places>

23. Large administrative map of the USA [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.mapsland.com/north-america/usa/large-administrative-map-of-the-usa>

24. The United States of America: a state - by - state guide / Millie Miller - 48 с.
25. Карта часових поясів США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.amazon.com/US-Time-ZoneMapLaminated/dp/1635975832>
26. The rough guide to the USA / Samantha Cook, Greg Ward, Tim Perry - 1184 с.
27. Фізична карта США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.maps-of-the-usa.com/usa/large-physical-map-of-the-usa>
28. Кліматичні пояси США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://socratic.org/questions/what-are-the-3-climate-zones-of-west-coast-u-s>
29. National Geographic guide to the National Parks of the United States / National Geographic Society - 2021, 480 с.
30. Climate of the United States. - National Centers for environmental information, - National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) - 50 с.
31. Fodor`s Travel: The complete guide to the National parks of the west. – Fodor, - Fodor`s Travel Publications - 528 с.
32. Національний парк «Грейт Смокі» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.nps.gov/grsm/index.htm>
33. пляж Маямі Біч [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.miamiandbeaches.com/things-to-do/beaches/best-miami-beach-beaches>
34. Lonely Planet USA`s National Parks. - Anita Isalska, Amy C. Balfour, Jade Bremner, Loren BELL, Greg Benchwick,- Lonely Planet - 492 с.
35. Йеллоустонський національний парк [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.nps.gov/yell/index.htm>
36. Долина смерті [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://travelnevada.com/parks-recreational-areas/death-valley-national-park/>
37. Frommer`s National Parks of the American West. - Don&Barbara Laine, 2000, 676 с.

38. Національний парк «Рокі Маунтін» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://earthclipse.com/environment/rocky-mountains-facts.html>
39. 25 Interesting Facts About the Rocky Mountains Known as «Rockies» That Might Surprise You [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://earthclipse.com/environment/rocky-mountains-facts.html>
40. Національний парк «Йосеміті» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.aarp.org/travel/vacation-ideas/outdoors/info-2020/yosemite-national-park-guide.html>
41. Національний парк «Гранд-Каньйон» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.npsa.org/parks/grand-canyon-national-park>
42. Frommer`s National Parks of the American West. - Don&Barbara Laine, 2000, 676 с.
43. American Ways: a guide for foreigners in the United States / Gary Althen. - Intercultural Press, 1988. - 328 с.
44. Фестиваль Коачела у США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://thatfestivallife.com/best-festivals-in-the-world/coachella-festival-usa/>
45. National Geographic Complete National Parks of the United States / Mel White, с.544
46. Курорт «Aspen» у США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.travelandleisure.com/travel-guide/aspen>
47. PLANET GOLF - USA TOP 50 [Електронний ресурс]. - Режим дотупу: <https://www.planetgolf.com/rankings/usa/planet-golf-usa-top-50/current>
48. The American health care paradox: why spending more is getting us less, - Elithabeth H. Bradley, Lauren A. Taylor, с.272
49. 50 Luxurious spas that are just a road trip away [Електронний ресурс]. - Режим дотупу: <https://www.elledecor.com/life-culture/travel/g9235985/spa-weekend/>
50. Спа-центр «Golden Door» у США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goldendoor.com/>

51. The 50 best gyms in America [Електронний ресурс]. - Режим дотупу: <https://www.mensjournal.com/health-fitness/50-best-gyms-america>
52. Місто Нью-Йорк у США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://wfuna.org/wimun/new-york-city-new-york-usa>
53. 10 найпопулярніших туристичних міст Америки [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://tsn.ua/lady/amp/puteshestviya/mir/10-naypopulyarnishih-turistichnih-mist-ameriki-556405.html>
54. Путівник: все, що вам потрібно знати про послуги TSA PreCheck [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.yoair.com/uk/blog/travel-guide-everything-you-need-to-know-about-tsa-precheck-services/>
55. Туризм в США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.geograf.com.ua/usa/254usatur#:~:text=%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D1%83%20%2D%20%D0%A4%D0%BB%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B0,%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%96%D0%B2>
56. Travel Advice and Advisories from the Government of Canada for United States (USA) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://travel.gc.ca/destinations/united-states>
57. How to legally enter the United States [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://curbelolaw.com/how-to-legally-enter-the-united-states/>
58. Штати посилюють правила в'їзду на тлі пандемії [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3363221-stati-posiluut-pravila-vizdu-na-tli-pandemii.html>].
59. Байден відновив заборону на в'їзд у США з ЄС та інших країн [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/baiden->

[skasuvav-ukaz-trampa-pro-dozvil-na-vizd-u-ssha-z-yes-ta-inshykh-krain/a-56337234](#)

60. U.S. International Visitation [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.trade.gov/sites/default/files/202103/Fact%20Sheet%20International%20Visitation%20FINAL.pdf>

61. National Travel and Tourism Office (NTTO) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.trade.gov/national-travel-and-tourism-office>

62. 25 cities most polluted by ozone [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.lung.org/research/sota/key-findings/ozone-pollution>

63. Ozone Pollution Trends [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.lung.org/research/sota/key-findings/ozone-pollution>

64. Річка Гудзон [Електронний ресурс]. - Режим доступу: (<https://vsegda-pomnim.com/reki/4968-reka-gudzon-67-foto.html>)

65. Hudson river shows signs of rebound after decades as New York's sewer [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.theguardian.com/us-news/2019/mar/28/hudson-river-pollution-cleanup-new-york>

66. Річка Огайо [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.sciencephoto.com/media/1037755/view/coal-barge-on-ohio-river-usa>

67. Cleaning Up the Ohio River [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://elpc.org/projects/cleaning-up-ohio-river/>

68. Річка Міссісіпі [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.nature.org/en-us/about-us/where-we-work/priority-landscapes/mississippi-river-basin/>

69. A HISTORY OF POLLUTANTS IN THE MISSISSIPPI RIVER [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://parkconnection.org/blog/2019/8/history-pollutants-mississippi-river>

70. Річка Потомак [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.terrain360.com/map/potomac-river-2/visual#7.5/38.796/-77.66>

71. Річка у столиці США - найбільш занедбана у всій країні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ukrainian.voanews.com/a/americanrivers/1248954.html#:~:text=%D0%92%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B6%20%D1%83%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%88%D0%BB%D1%8F%D1%85%D1%83%2C%20%D0%BA%D0%B0%D0%B6%D1%83%D1%82%D1%8C%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BE%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%86%D1%96,%D0%BF%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BF%D0%BB%D1%8F%D1%8E%D1%82%D1%8C%20%D1%81%D1%82%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%B8%20%D0%B7%20%D0%B2%D1%83%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8C>

72. Forests that provide materials, livelihood and life [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.earthworm.org/our-work/areas-ofwork/healthy-forests?gclid=EAIAIQobChMIgrnvv4y3_gIVF5iyCh1BsA_-EAAAYAiAAEgILy_D_BwE

73. Air Pollution: Current and Future Challenges [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.epa.gov/clean-air-act-overview/air-pollution-current-and-future-challenges>

74. The impact of climate change on visitor destination selection: A case study of the Central Drakensberg Region in KwaZulu-Natal [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8678961/#:~:text=Climate%20conditions%20may%20affect%20tourism,\(Semenza%20%26%20Kristie%202019\)](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8678961/#:~:text=Climate%20conditions%20may%20affect%20tourism,(Semenza%20%26%20Kristie%202019))

75. The Human Impact o the Natural Environment: past, present and future / Andrew Goudie, 1986, 376 с.

76. Number of businesses in the hotel and motel sector in the United States from 2012 to 2021, with a forecast for 2022 [Електронний ресурс]. - Режим

доступу: <https://www.statista.com/statistics/1177525/number-of-hotel-and-motel-industry-businesses-us/>

77. How to get around in the USA depending on your time and budget [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.lonelyplanet.com/articles/getting-around-usa>

78. An Adventurous Tourism Industry SWOT Analysis 2023 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://swothub.com/tourism-industry-swot-analysis/>

79. FACT SHEET: 2022 National Travel and Tourism Strategy [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.commerce.gov/news/fact-sheets/2022/06/fact-sheet-2022-national-travel-and-tourism-strategy>

80. US crime: Is America seeing a surge in violence [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.bbc.com/news/57581270>

81. Насильницькі злочини на 100 000 осіб у США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.bbc.com/news/57581270>, діаграма побудована за даними: Federal Bureau of Investigation

82. Travel & Tourism - United States [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.statista.com/outlook/mmo/travel-tourism/unitedstates#revenue>

83. Діаграма доходів від туризму у США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://tradingeconomics.com/united-states/tourism-revenues>

84. Travel & Tourism - United States [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.statista.com/outlook/mmo/travel-tourism/unitedstates#revenue>

85. The Most Famous Hotel Brands [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://today.yougov.com/ratings/travel/fame/hotel-brands/all>

86. Топ-10 вражаючих національних парків США [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://tsn.ua/tourism/top-10-vrazhayuchih-nacionalnih-parkiv-ssha-350486.html>.